

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING
 GRUNDLAGD AF
 FÖR KVINNAN OCH HEMMET
 FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 20 MAJ 1917.

HUFVUDREDAKTÖR:
 ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
 ELISABETH KREY.

Redaktör Hasse Zetterström vid sitt arbetsbord. — Foto för Idun af E. Holmén.

En svensk humorist.

NÄR XYLOGRAFEN GUSTAF WAHLBOM i början af 1860-talet grundade Söndags-Nisse, hoppades han naturligtvis på sin tidnings framgång, med hänsyn till att det var ondt om skämtet i svearnes land. Att tidningen emellertid skulle upplefva sitt halfsekel och ännu mera samt ha förutsättningar att någon gång i framtiden fylla 100

år — så långt tänkte han nog inte. Men åtskilliga kvicka karlar ha också ledt Söndags-Nisses öden genom decennierna, och i närvarande stund är det redaktör Hasse Zetterströms humoristiska intellekt, som sätter sin prägel på den alltjämt lika lefnadsfriska skämttidningen. — Med anledning af att Hasse Z. den 23 dennes fyller

40 år har Idun velat införlifva honom med sitt porträttgalleri af märkliga svenska författare och på samma gång påpeka för dem af våra läsare, som tilläfsventyras ännu icke stiftat bekantskap med hans originella penna, att de böra fylla denna lucka i sin humanistiska bildning ju förr dess hellre.

Det finns åtskilliga svenska bokskrifvare,

som tro att deras litterära produkter äro roliga — och det händer också, att denna älskvärda själfuppskattning duperar läsaren. Skillnaden mellan dem och humoristen Hasse Z. ligger däri, att de förra aldrig bygga sitt skämt kring en bärande idé, utan nöja sig med anekdotens och den tillfälliga vitzens lätta skum, medan den senare söker sig inåt, syftar till människoanalys, dissekerar med ironiens och allvarets sond, under det han ler ett fint, godt leende för att offret inte skall känna svedan alltför starkt — en äkta humorist alltså.

På redaktionens begäran har redaktör Zetterström haft vänligheten att nedskrifva några reflexioner om svenskarne och humorn, hvilka följa här som en munter text till det allvarliga porträttet på föregående sida.

HERR REDAKTÖR!

— Ni bad mig skriva något om svenskarne och humorn. Måhända fänkte ni:

— Han ger ut en skämttidning med anor, kanske vet han något om saken.

Intet är emellertid bedrägligare, herr redaktör. På den fiden, då skämtpressen, enligt experterna, stod på en låg nivå här i landet, ägde vi dock goda humorister. Så steg skämtpressen — man anser att renässansen började i begynnelsen af 90-talet, tyvärr före min tid — men icke blef svenska folket därför mera humoristiskt.

En gång pröfvade jag mina landsmän. Det var på Stockholmsutställningen 1909. Söndags-Nisse hade ett eget litet hus på Nöjesafdelningen, ett litet hus, som vi lurade oss till alldeles gratis af en Bestyrelse, som inte var fullt så intelligent som vi (man får inte begära för mycket).

I det lilla huset hade vi skulpturer af Döderhult — Bestyrelsen ville först att han själf personligen skulle sitta i huset och skära sina gubbar, men detta förslag afstyrades med hänvisning till att Zorn, Carl Larsson och Bruno Liljefors, som ju också äro konstnärer, aldrig utföra sina arbeten offentligt. I huset hade vi också karrikatyrteckningar af Söndags-Nisses förnämsta konstnärer, teckningar som voro så bra, att åtminstone en af dem blef stulen, hvilket i sin ordning föranledde anmälan hos polisen.

— Hur stort var kortet? sade detektivkommissarien.

— Kortet??

— Ja, var det inte ett kort?

— Nej, en teckning, gjord på kartong.

— Jaså, hur mycket var den värd?

— Ett tusen kronor.

— Kostade den så mycket?

— Nej, den kostade 20 kronor men den var värd tusen.

Kommissarien funderade ett ögonblick och så sade han:

— Det är riskabelt att stjåla från herrarne — man vet inte hur mycket man får med sig.

Tjufven blef aldrig upptäckt och heller icke konstverket, som föreställde en bekant prästman, sedermera afliden, af andra grunder.

Emellertid. I Söndags-Nisses lilla utställningshus utlade jag en dag en stor bok med tjocka läderpärmar, en bok i hvilken den besökande allmänheten uppmanades att skriva något kvickt och roligt. Den boken finns nu på Söndags-Nisses redaktion, där

Bohème.

BOHEME! DET ÄR LIVVET I SOLEN, där känns inte armodet tungt.

Ty i solen doftar violen och brusar lifsmoedet ungt.

Hvad mer om vi svälta en dag eller två —

man lefver på annat än mat, gudbevars — ty kärlek och solsken få vi ständigt på rågade fat.

Bohème! Det är klang uti ordet, en klang af bornerande vin och glödande drufvor på bordet och en ton af en vek mandolin. Det är rosendoft och doft af jasmin i en åldrig och sval berså och ett drömmande sorl af en fors med sordin i en fjärran vildskogsvrå.

Bohème! Det snyftar så dämpadt — det är hemlösa tankars gråt, det är själar, som lidit och kämpat på främmande och farlig stråt. Bohème — det är lifsmoed och längtan, som dött en vansinnig natt på hasard, det är fjät af en själ, som vandrat sig trött på en enslig och mörk boulevard.

Bohème! Det är vårserenader stick i stäf mot all borgarmoral, det är ekon af glömda ballader om Alladins lampa och Gral. Bohème! Det är lifvet-för-lifvets-skull och l'art-pour-l'art teori, det är jakt efter solskenets röda gull i en världsstads disharmoni.

Bohème! Det är glömda grafvar på en främmande kyrkogård, det är brusna vandringsstafvar kring en namnlös minnesvärd. Det är att dö ensam en ohygglig natt för febrarnas smygande gift — men dock skall det ljuda af sång och af skrafft en gång ur vår vittrade griff.

SVEN RYGAARD.

intresserade vänner af svensk humor kunna få läsa den. Den innehåller flera hundra sidor och på hvarje sida står minst en rolig historia. De dagar, då jag är alltför glad, tar jag fram denna bok och det dröjer inte länge förrän mitt lynne är betydligt jämnare.

Här meddelas några utdrag:

— Hvarför kan inte jag få gå när örngått?

— Kan du säga mig hvem som reste Stenbocksmonumentet i Hälsingborg?

— ??

— Naturligtvis Stenbockens vänkrets.

Syster Märta har köpt sig bakelser, som hon ogeneradt inmundigar utan att bjuda sina sysrar. På deras undrande blickar svarar hon:

— Detta har jag rättighet till, för jag har inte kostat på mig ett bad på två månader.

I denna sista historia ligger ju något, som om det inte är humor, dock kanske har något litet med Sverige att göra.

— Saknar då svensken humor? säger någon.

Visst inte. Han har bara så svårt att finna den återgifvande formen för sin humor. Redigerar man en skämttidning i 20 år, så gör man en del erfarenheter. Svensken älskar anekdoten. Den hör ihop med punschen. Och han älskar anekdoten så mycket, att han skrattar åt den ju flera gånger han hör den. Mest kanske de senaste gångerna, ty då börjar han begripa den.

Man har beskyllt den svenska kvinnan för att sakna humor. Beskyllningen behöfver inte tas för allvarligt, ty det är de svenska männen som framkastat den. Jag tror dock att den svenska kvinnan, äfven om hon är kvick, hvilket hon understundom är, något missuppfattar begreppet humor.

En gång saft jag i ett kafé med en ung vacker dam. Vid bordet intill saft en af våra humoristiska författare.

— Hvem är han? hviskade min dam.

— Jag nämnde författarens namn och damen svarade tvärt:

— Man ser genast att han är en humorist.

— Hur så? sade jag.

— Han ser löjlig ut.

Här blottades den alltför vanliga förväxlingen mellan humorn och det skrafftretande, det djupt allvarliga och det komiska.

I min ungdom gjorde jag små försök att berätta humoristiska historier för damer. De flesta hörde inte på utan började tala om andra saker med hvarandra. De som hörde, förstodo ingenfing. Numera konverserar jag på helt annat sätt och vi förstå hvarandra bättre.

Många tycka att Grönköpings Veckoblad är en rolig tidning. Ingen tror att "den finns i verkligheten" och dock är den endast ett uttryck för hur tusentals människor tänka. Utom det att den är en rätt trogen bild af mänskligt lif och lefverne i 20:de seklet.

Grönköpings Veckoblad är en djupt allvarlig tidning. Där finns intet tomt skämt i dess spalter. Därigenom gör den ju också sin humoristiska effekt — på de invigda, som känna hemligheten.

Men icke alla förstå den tidningen, hvilket framgår af följande.

En herre i en cigarrbutik frågade biträdet:

— Går den där tidningen något?

— Nej, svarade biträdet, inte något vidare — men så är det ju lögn alltför ihop som står i den!

Detta är, herr redaktör, några korta och anspråkslösa funderingar i ett allvarligt ämne, som bör intressera en redaktör af en skämttidning. Och sådana ha vi ju rätt många.

Eder förbundne HASSE Z.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 7.50	Helt år.....	Kr. 9.50
Halft år.....	3.90	Halft år.....	5.—
Kvartal.....	2.—	Kvartal.....	2.50
Månad.....	0.80	Månad.....	0.90

Iduns byrå och expedition, Stockholms. Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10—4.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—5.
Red. Högman: Riks 86 60. Allm. 4 02. Kl. 11—1.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—5.
Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 86 59. Allm. 43 04.	

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:		Utländska annonser:	
30 öre efter text.	35 öre å textside.	35 öre efter text.	40 öre å textside.
20% förhöjning för särsk. begärd plats.		20% förh. för särsk. begärd plats.	

Författarefåfånga.

Skiss af Michel Provins.

Öfversatt af Ernst Högman.

DEN TALANGFULLE FÖRFATTAREN Paul Durèze, medarbetare i åtskilliga stora dagblad och tidskrifter, befann sig med bland de första, som drogo ut i kriget. Han visade sig som en utmärkt officer, hvars mod och goda lynne förskaffade honom stor popularitet såväl hos öfver- som underordnade. Oafbrutet hade han nu legat ute i skyttegrafvarna, ej en enda gång fått tillfälle att resa in till Paris för att hälsa på sin hustru.

Alberte var en duktig och energisk kvinna, en af dessa parisiska borgarkvinnor, som under ett något blekt och sprödt yttre gömma nerver af stål. Hon kämpade tappert mot ångesten och saknaden och gjorde sitt yttersta för att skrapa ihop det nödvändiga för sitt lifsuppehälle, eftersom hennes man nu var afskuren från möjligheten att bidra med något. För att Paul ej skulle göra sig onödiga bekymmer med hänsyn till hennes ekonomi, hade hon i sina bref ständigt låtit honom förstå, att hon genom noggrann sparsamhet och någon hjälp från sin familjs sida redde sig förträffligt, men hon undvek att yppa för honom, att hon också var tvungen att arbeta för att förtjäna pengar. —

Det är frampå kvällen. I det mörka rummet kastar lampan sitt sken öfver skrivbordet, som är fullt af papper och där Alberte sitter fördjupad i skrifning. Hvad är det hon skrifer? Det hvita papperet fylles snabbt af en fin piktur — så hejdar hon sig, läser igenom hvad hon nedskrifvit, raderar ut ett ord här, ett där, läser om igen och lutar tankfullt hufvudet mot handen, medan hennes hjärna arbetar för att finna den form, som bäst kan återge bilden i hennes fantasi.

Alberte var så helt inne i sitt arbete, att hon ej hörde hur dörren öppnades och hur steg tassade på mattan, förrän hennes man stod framför henne i lampskenet. Hon stirrade först helt förskräckt på honom, troende att den så plötsligt uppdykande gestalten var en synvilla, som hennes fantasi föregycklade henne; men så talade han och sträckte armarna mot henne, och ufom sig af hänryckning kastade hon sig i hans famn.

Alberte. Ah, är det du... Är det verkligen du!... Jag vågade inte tro mina ögon.

Paul. Och jag måste fråga mig själf, om det är min Alberte jag håller slutet i mina armar!...

Alberte. Låt mig se på dig. — Du lefver således!

Paul. Du trodde kanske att vi aldrig skulle få träffas mera?

Alberte. Jo, tvärtom, min egen vän. Jag har inte ett ögonblick tviflat på att du skulle komma tillbaka. Jag väntade dig. Har du själf någonsin tviflat på att du skulle vända åter?

Paul. Nej, det har jag inte. Men det finns dock tillfällen, då man tvingas att tro på underverk för att bevara hoppet om ett återseende... Som du finner har emellertid det otroliga händt, att lyckan öser sin gunst öfver oss...

Alberte (trycker sig tätt intill sin man). Ja, låt oss hålla den fast, så att den aldrig går ifrån oss.

De äro bägge så betagna af det återseende, som de oräkneliga gånger drömt om, att de knappast med ord förmå uttrycka sina känslor. De uttryckas bättre genom kyssar, och

tysnaden är också innehållsrik. Så snart den första sinnesrörelsen lagt sig, börja frågorna. Hvad allt har icke händt under detta ohyggliga år! Men snart märka båda, att de stora upplevelsorna äro berättade och att de små hvardagshändelserna också äga betydelse.

Paul (ser sig omkring). Så tryggt och lugnt här känns; och hvilken duktig liten husmor du är. Du måtte sannerligen kunna göra underverk. För hvar gång jag velat skicka dig något af min aflöning, har du svarat att det var onödigt och att du hade allt hvad du behöfde.

Alberte (förlägen). Du lämnade ju mig pengar, när du reste.

Paul. Det var inte mycket... och inte har jag haft tid att skriva något heller.

Alberte. Hur skulle du kunna det där ute vid fronten?

Paul. Men det är i alla fall mitt yrke... och jag inser inte... (Alberte gör en avvärande handrörelse.) Ja, jag vet nog hur sparsam du är och att dina föräldrar har hjälpt dig... Men det har omöjligt kunnat förstå... Du måste ha andra hjälpkällor... Hvad är meningen med alla de här pappersarken och böckerna på ditt bord? Och hvad var det du skref när jag kom?

Alberte. Ack... det var någonting... jag skref af.

Paul (missförstår henne). Det anade mig. Du skrifer rent... för betalning! Min stackars Alberte! (Han reser sig upp.) Jag är verkligen nyfiken att se...

Alberte (ifrigt). Nej, hvad ska nu det tjäna till! Jag försäkrar dig att det är allt annat än intressant... Jag ber dig... låt vara... För du vill väl inte göra mig emot!

Paul (förvånad). Jag förstår inte hvad du menar!... Hvarför vill du dölja något för mig?... (Leende.) Du skref väl icke till en som du är förälskad i?

Alberte (med ett muntert skrat). Nej, det kan du vara öfvertygad om.

Paul. Nå, låt mig nu se på ditt skriferi, som om du vore en snäll liten skolflicka.

Alberte (smyger sig intill honom). Hör nu, Paul... det är något jag måste bekänna för dig... Nej, bli inte rädd! Alltsammans är så skolflickaktigt som helst... Minns du att du en gång, alldeles i början af kriget, nedskref några af dina intryck i bref till mig och samtidigt skickade mig några anteckningar om striden och om lifvet i skyttegrafvarna?

Paul. Ja, det kommer jag mycket väl ihåg, och jag bad dig också att du skulle söka upp min vän Daubrin, ifall han fanns hemma, och be honom ordna mina anteckningar, så att det möjligen skulle kunna bli en artikel af det.

Alberte. Men Daubrin var inte hemma... och så, kan du tänka dig... så försökte jag... (Paul skakar missgillande på hufvudet.) Du får inte bli ond, Paul!

Paul (litet kyligt). Det kan naturligtvis inte falla mig in att bli ond. Jag är bara förvånad. (Med mild ironi.) Jag visste inte att du var författarinna.

Alberte (utan att förstå anspelningen). Jag vet nog att det inte är något lekverk... och att det, förutom särskild begåfning, fordras ett intensivt arbete. Begåfningen fattas mig, det förstår jag, men jag tyckte att

jag alltid kunde försöka med själfva arbetet. För öfrigt hade jag redan försökt en längre tid utan att du anade det ringaste. Det var ju uteslutande för att bli dig mera värdig och för att bättre kunna förstå din stora talang och dina arbeten, som jag beundrar.

Paul (rörd). Min älskade lilla Alberte! Alberte. Den okända dam, som så ofta besvärade dig med sina litterära försök för att få ditt omdöme... Kan du gissa hvem det var?

Paul. Det är inte möjligt... Var det du?

Alberte. Flera gånger skref jag till dig: "Hon fråkar ut dig! Låt henne sköta sig själf." Men du svarade mig: "Nej, det vill jag inte... den kvinnan har intelligens... Hon intresserar mig... Det slutar med att hennes talang kommer att slå ut som en blomma om våren."

Paul. Om jag kunnat ana...

Alberte... så hade du inte bestått mig en sådan komplimang?

Paul. Hvarför inte?... Det är alltså du, som utformat min artikel?

Alberte. Utforma den kunde jag ju inte... Jag försökte bara få något tryckdugligt af dina anteckningar.

Paul (ånö missstänksam). Du lämnade det således...

Alberte. Ja, till Journal de Paris som vanligt.

Paul (häfligt). Med mitt namn inunder?

Alberte. Nej, hur kan du tro något sådant. Det kunde aldrig falla mig in att sätta ditt namn under en så tunn liten historia... Jag signerade den Alberte Durèze.

Paul. Man lär inte underlåta att säga, att jag begagnat dig för att utföra hastverksarbete... Men hvad som är gjordt kan inte ändras!... Och Giverdot har publicerat det?

Alberte (blygsamt). Ja, han var nog älskvärd... Af idel hjälpsamhet naturligtvis... Han kände till vår ställning och insåg, att han inte kunde hjälpa mig på ett mera grannliga sätt.

Paul. Hvad betalte han dig för... för den där struntan?

Alberte (blossande rörd). Detsamma han...

Paul... han gaf mig?... Jag får verkligen gratulera dig.

Alberte. Giverdot är en mycket hygglig människa... endast alltför liberal.

Paul. Ah, i fråga om affärer har liberaliteten alltid en annan förklaringsgrund. Om han har honorerat dig frikostigt, så beror det på att ditt arbete var bra... Och så har du fortsatt att...

Alberte. De intryck jag fick genom att läsa dina bref, voro så lätta att utforma, att jag inte kan ta åt mig någon ära... Hufvudskälet hvarför jag stretade med arbetet var ju för öfrigt det, att jag kunde lefva och hålla ihop vårt hem utan att ligga dig till last.

Paul. Lycka till, min kära...

Alberte (vemodigt). Du lyckönskar mig och kallar mig "min kära"... Och likafullt är du ond på mig för att...

Paul (misslynt). Är jag ond? Du måtte väl inte tro att jag är svartsjuk?

Alberte. Ah, Paul, hur kan du tala på det sättet... Min enda sträfvan har ju gått ut på att gagna oss bägge... Men om jag har gjort dig emot, så ber jag dig förlåta mig.

Sänd Edra

Klädningsar, Blusar, Kappor till Kemisk Tvättning eller Färgning, Gardiner, Möbelyger, Kud-dar m. m. rengöras snabbt och omsorgsfullt hos A.-B. C. O. Borgs söners Fabriker LUND.

Kungl. Hofjuvelerare

K. ANDERSON

Prima Nysilfver

Praktikatalog gratis och franco.

Stockholm och Göteborg.

Paul (förlägen). Jag har verkligen ingenting att förlåta. (Efter ett ögonblicks tystnad.) Vill du visa mig det som du höll på att skriva, då jag kom?

Alberte. Gärna!... Så kan du korrigeras det... Då kommer det att se ut, som om jag skrivit något riktigt utmärkt.

Utan att låta sig Albertes smicker bekomma läser Paul igenom den nästan färdiga artikeln. Han är själf en så mästertlig stilist, att han icke kan undgå att märka artikeln värde. Men afundsjukan gör honom nervös, och det kan han icke dölja, då det i samma ögonblick ringer i telefonen. Det är till Alberte från Giverdot på redaktionen. Paul kan icke motstå frestelsen, han griper förstärkningsluren för att bevilja samtalet.

Giverdot. Nå, madame Durèze, får jag den där artikeln i kväll?

Alberte (stammande). Nej, tyvärr, den är ännu inte på långt när färdig... Ni får väl gripa till en annan... Det jag skrifer har för resten så litet att betyda.

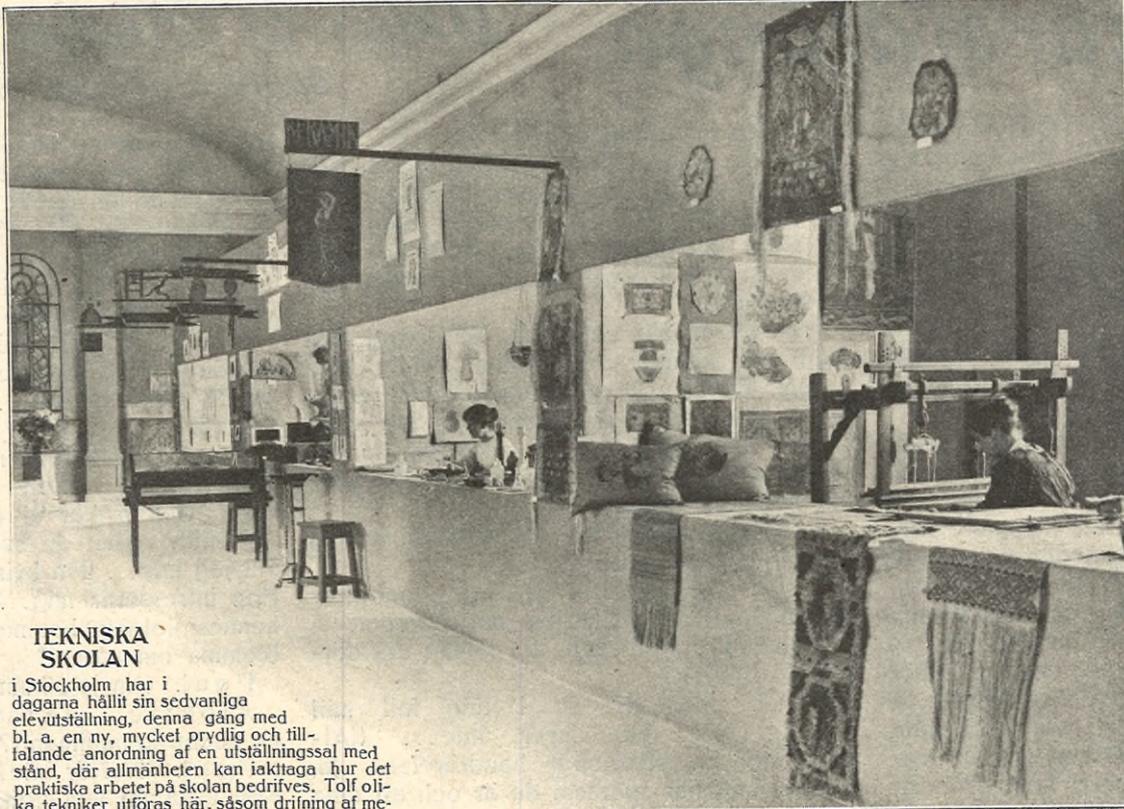
Giverdot. Visst inte... Edra artiklar göra stormande lycka. Alla människor vill läsa Alberte Durèzes skildringar.

Alberte. Ja... men nu är det så att min man har kommit hem... Och jag vill gärna vara tillsammans med honom så mycket jag kan.

Giverdot. Hvad säger ni... är er man hemma. Det ska bli roligt att träffa honom... Skicka honom genast upp till mig... Han bör kunna berätta oss åtskilligt nytt från fronten... Och under tiden hindrar han inte er från att skriva.

Alberte och Paul stå tysta inför hvaran-

DEN TID NÄRMAR SIG NU, DÅ SVERIGES riksdag, måste ta upp till behandling frågan om de svenska kvinnornas rösträtt. När detta läses har det stora demonstrationsmötet i Auditorium, där talarinnor ur vidt skilda läger höllo anföranden om kvinnornas medborgarrätt, lyft sinnena på sina vågor och kanske ha de flesta redan sjunkit till ro på nyff. Dock i dessa dagar förestår ett afgörande, som ingen svensk kvinna kan se med likgiltighet. För eller emot medborgarrätten måste hon veta, att en för hela landet viktig fråga behandlas af riksdagen just nu. De som till äfven-

TEKNISKA SKOLAN

i Stockholm har i dagarna hållit sin sedvanliga elevutställning, denna gång med bl. a. en ny, mycket prydlig och tilltalande anordning af en utställningssal med stånd, där allmänheten kan iakttaga hur det praktiska arbetet på skolan bedrivs. Tolf olika tekniker utföras här, såsom drifning af metaller, färgtryck, bokbindning, konstvåf. m. m.

dra, hon rof för en häftig sinnesrörelse, han oroväckande blek.

Paul. Han har rätt... Jag stör dig i ditt arbete... Nu går jag.

Alberte (ställer sig i vägen för honom). Paul! Paul! stanna kvar hos mig!

Paul. Nej, visst inte... Alla människor vill läsa Alberte Durèzes artiklar... Jag kan vända om till skyttegrafvarna... Jag duger inte längre till någonting... icke en gång att arbeta ihop till ditt lufsuppehälle.

Alberte (förtviflad). Vill du då ta lifvet af mig! (Paul står stilla och betraktar henne.) Ja, se på mig, du. Jag är din hustru och inte din konkurrent.

Paul (transsakar sig). Hur eländigt! Man går och inbillar sig att man blifvit en bättre människa...

Alberte (afbryter honom). Förebrå dig ingenting. Det är ju ganska naturligt. Din författarverksamhet så utmärkt i sig själf, och som du genom din talang gjort så lysande, var ju det som låg dig mest om hjärtat... Och så har jag, oerfaren som jag är, kastat mig in på ditt arbetsområde, utan att rådföra mig med dig... hemlighållit det

... Jag är den jag är endast genom dig...

Paul (inser äntligen att han handlat illa). Min egen lilla hustru! Sök inte efter flera förklaringar. Det är dig jag bör beundra och välsigna, medan jag inför mig själf måste tillstå, att mina tankar varit allt annat än vackra... Den fåfängan! Den fåfängan!

Alberte. Nej, visst inte... Du hade rätt... Du är mästaren!

Paul. Med hvilken du helt hastigt blifvit likställd, därför att du, som du i din ömhet säger, är en återspeglings af mitt verk — men isynnerhet därför, att du lagt in hela ditt rika kvinnohjärta i hvad du skref. (Han drager henne till sig i ett utbrott af öfversvallande ömhet.)

Alberte. Ah, hvad jag är lycklig! (Med ett muntert skraff.) Nu vill jag gå ut i köket och se till att du får din favoriträtt till middagen... Och så säger jag för alltid farväl till författarskapet.

Paul (leder henne fram till skrifbordet). Nej, tvärtom! Du är och skall förbli min egen lilla medarbeterska. Låt oss slå oss ned och tillsammans skriva artikeln färdig.

Kvinnornas rösträtt och riksdagen 1917.

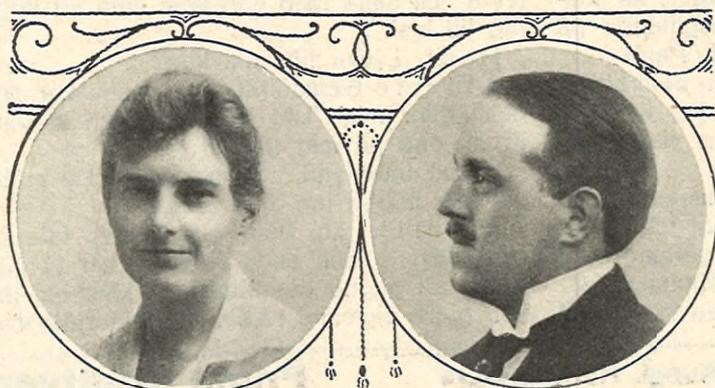
tyrs skulle vara emot torde ha godt af en repetitionskurs på representationsförändringen 1866 med särskild hänsyn till de farhågor, som representationsreformens motståndare hyste.

Närmast vänta de svenska kvinnorna statsmi-

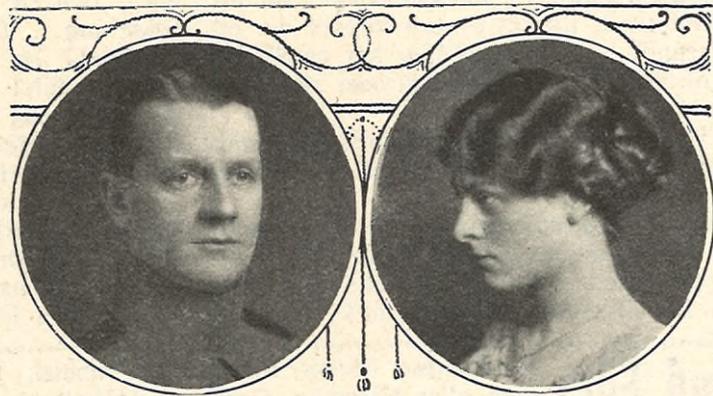
Två societetsbröllop.

nisterns svar på Brantings interpellation, i hvilken det socialdemokratiska partiets chef framställt frågan af hvad skäl regeringen dröjer med att ge de svenska kvinnorna rösträtt och att afskaffa den 40-gradiga skalan. Af utgången af detta svar beror mycket för Sveriges kvinnor.

Inför 1917 års riksdag ha för öfrigt en del motioner om rösträtt för kvinnor framlagts, hvilkas behandling återstår. I Andra Kammaren har å den socialdemokratiska riksdagsgruppens vägnar herr Hallén med flera instämmanden väckt motion om kvinnorösträtt och för vänstergruppen

Friherrinnan Brita von Blixen-Finecke, f. Ekström, och baron Carl August von Blixen-Finecke, Danmark.

Kapten Åke Gylling med fru, född Ingrid Sjögren.

Den nordiska ministerkonferensen i Stockholm. Bilden tagen vid det första sammanträdet å Stockholms slott. Sittande från vänster: ministerrarne Ihlen (Norge), Knudsen, (Norge), Swartz, Lindman, Zahle (Danmark) och Scavenius (Danmark). — Pressfotobyrå.

Den svenska Röda Stjärnan.

HVAD DET RÖDA KORSET AR FÖR MÄNSKAN den afser den Svenska Röda Stjärnan att blifva för hästen.

Den 3 december 1915 utsände De Svenska Djurskyddsöreningarnes Centralförbund i Stockholm en liten rikt illustrerad propagandaskrift "Det Svenska Purpurkorset" i syfte att väcka myndigheternas och den stora allmänhetens intresse, förståelse och medverkan vid upprättande af en ambulans för sårade hästar i fält.

Idén vann stor anklang och andra föreningar uppstodo vid sidan af Purpurkorset, för att i sin mån medverka till det goda ändamålet. Då splittning af arbete och ekonomi i allmänhet är ägnadt att förringa resultatens effektivitet, framställdes på initiativ af major Otto Zethelius, statskommis-sarien Tenow och föreningen för Kvinnlig Krigsberedskap ett förslag till enande af alla dessa företag till ett enda under antagandet af det gemensamma namnet "Den Svenska Röda Stjärnan, Föreningen för vård af hästar i krig". Sedan enighet uppnåtts, konstituerades den nya föreningen i april detta år och har H. K. H. Kronprinsen mottagit kallelse att vara föreningens beskyddare. Styrelsen består af generalmajor Gustaf Nyblæus; presidentskan Gunhild Hasselrot;

inom socialdemokratiska partiet har herr Lindhagen framfört en enahanda motion. Denna motion har fått en mycket utförlig och saklig motivering. Slutligen har å Liberala samlingspartiets vägnar herr Edén med flera motionerat om samma sak. Ett afgörande förestår alltså och många förhoppningar äro knutna till dessa majdagar, som återstå innan riksdagen upplöses.

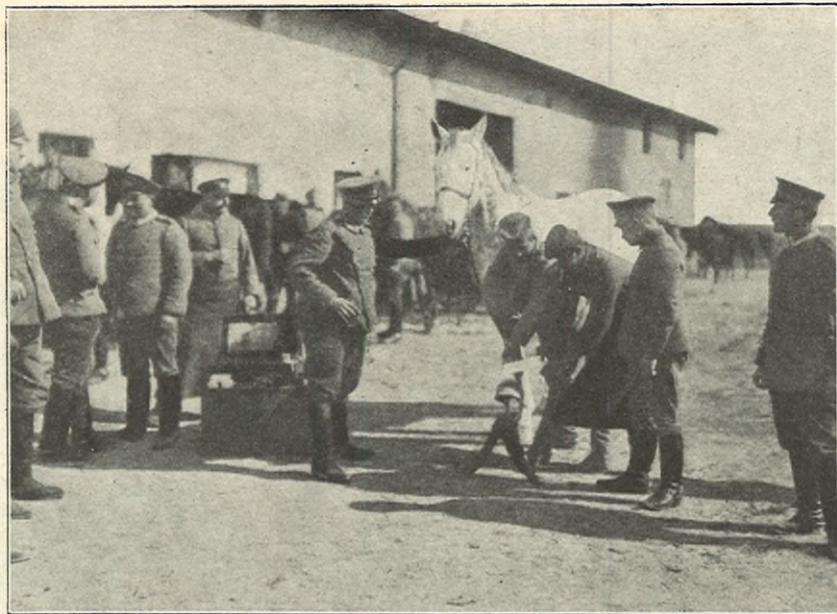
Ty de svenska kvinnorna ha rätt att hoppas. Trots allt hvad man sökt framhålla om reaktionens väide i de krigförande länderna, har så godt som öfverallt rösträttsfrågan skjutits i förgrunden. Aldrig har en vår nalkats med så stora löften om full medborgarrätt för de engelska och de ryska kvinnorna. Äfven i Tyskland och Frankrike har kvinnornas stora fråga kommit in i ett helt annat och gynnsammare läge än före kriget. Sveriges kvinnor ha också rätt att bli ihågkomna och icke längre skjutas undan.

fru Signe Fryberg; professor John Vennerholm; t. f. landshöfding Herman Uddén; godsägare Wilhelm Kumlin; statskommisarie Chr. L. Tenow; försäkringsdirektör Claes Virgin; major Otto Zethelius, styrelsens verkställande ledamot. Centralbyrå, som är belägen Hamngatan 34, Stockholm, hålles öppen för allmänheten hvarje helgfri dag kl. 10—4. I fredstid arbetar föreningen i samförstånd med våra officiella institutioner på området. För den händelse krig utbryter, ställes den emellertid omedelbart under den direkta militära ledningen.

Ehuru uppöppet så att säga lagts under krigstecken, bör man dock icke tro, att en organisation af denna art är afsedd att tjäna militära ändamål allena. Den är i lika hög grad en fredens gärning väl ägnad att stärka landets försvarskraft, på samma gång den kommer att föranleda till åtgärder, hvilkas verkningar icke kunna undgå att sträcka sig djupt in på sådana områden, hvilka framför allt äro beroende af en djurvårdens målmedvetna humanitär-ekonomiska utveckling. Sv. R. Stjärnans krigsberedskap innebär därjämte skapandet af en institution med uppgift att äfven vid under fredstider inträffande far-soter och olyckor bispringa, där behovet af transportabla hästlasarett och stallar, utbildad färdig sjukpersonal och veterinäruppsättning för lasarett och fältvård, ambulansvagnar för djurtransport etc. gör sig gällande. Hvilket senare, för den som känner till de bristfälligheter, som vidlåda djursjukvården ute på landsbygden bör vara en särskild källa till glädje och tillfredsställelse.

Ur historiken må följande anföras. Purpurkorsets namn bars första gången under Balkankriget. Föreningen "The Dumbs' League" i London utförde där sitt barmhärtighetsverk för de lidande djuren under detta tecken. Dock utan legalisering. Själftva tanken emanerar emellertid från Schweiz, väckt till lif genom Boerkriget. Meningen var att vid III Internationella fredskonferensen framlägga förslag i ärendet, då äfven andra länder gjort framställning härom, samt om sakens ställande under Genèvekonventionens skydd. Så utbröt emellertid världskriget. Nu var ej längre tid att invänta fredskonferenser och internationella öfverenskommelsers legalisering. Handling var här det enda, som kunde hjälpa, hvarför Purpurkorsets verksamhet omedelbart på initiativ af vår i London bosatta landsmaninna, fröken Lizzy Lind af Hageby upptogs och af den franska krigsledningen efter nå-

gon tvekan accepterades. I Tyskland, där jag vid krigsutbrottet befann mig, utöfvades från första stund dylik verksamhet, ehuru ej under Purpurkorsets namn. Det skulle dock dröja ända till Jul-affon 1914 innan det "internationella förbundet af föreningar till bistånd åt djuren på slagfälten" kom till stånd. Stadgarne, hvarigenom detsamma förlänades samma skydd som "Röda korset" — betingelsen för arbetets effektivitet — undertecknades den 22 februari 1915 i Genève, där äfven den konstituerande konferensen afhölls. Såsom förbundets emblem antogs den röda femuddiga stjärnan med inskriften: Inter arma misericordia (Barmhärtighet under striden). Vid förbundets andra konferens, midsomrardagarne 1915 hade 1405 föreningar från 18 länder anslutit sig. Men någon skyldighet för det ena landet — vare sig neutralt eller krigförande att bidra till andra länders Purpurkorsverksamhet, resp. Röda Stjärnans, förefinnes alldeles icke på grund af anslutning till den internationella Röda Stjärnan. Hvarje land äger att själfst sörga för sin nationella krigsberedskap till djurens skydd. Hvarför alla svenska pengar som hertill inflyta afse att genom den Röda Stjärnans försorg bereda skydd och vård åt landets egna, de svenska hästarne. Den Svenska Röda Stjärnans uppgift blir således i djupaste mening fosterländsk. — "Genom sin humanitet", säger broschyren, "hindrar den känsloernas och sedernas föråande och bibehåller åt landet internationell respekt. — Genom att taga hand om och vårda sjuka hästar och därmed begränsa epidemier samt genom förebyggande af att hästar själfdo och att deras i förruftning stadda kroppar alstra farliga sjukdomar, minskas i hög grad de sanitära vådorna för armén och befolkningen på den ort, där Röda Stjärnan opererar". Att det är af stor ekonomisk betydelse att så mycket som möjligt af det skadade och sjuka hästmaterialet tillvaratages, framgår af följande genom dr G. Forsell vid Veterinärhögskolan lämnade fakta. Tyskarna betala ungefär 1,700 mrk pr under kriget inköpt häst. Ett enda hästlasarett, som han besökte, hade sändt tillbaka friska till fronten mer än 4,000 hästar. De representerade alltså ett värde af nära 7 miljoner mrk. Man ser härutaf, att det icke är frågan om en improduktiv barmhärtighetsgärning, utan att Röda Stjärnans verksamhet med nödvändighet blir på samma gång ett statsekonomiskt skapande af värden, som redan förlorats. Ty en häst, som mer eller mindre långsamt lämnas att dö på slagfältet är ett förloradt värde för det land som måste

Öfverst: Röda stjärnan i arbete i fält. Nedre bilden: Hofvård bakom fronten i ett för ändamålet upprättadt fält. Den infällda bilden: Ambulanstransport för djur.

sörja för ersättningen: Att bringa djuret skyndsamt hjälp, hvilket ofta är liktydigt med lif och ej sällan med obruten kraft, är således ett nyskapande af värde för djurets ägare. Sålunda af såväl samhälls- som statsintresse, då detta skydd innebär den enda förutsättningen att i någon form återbörda gjorda ekonomiska uppoffringar.

För Sveriges fosterlands- och djurvänner är den Röda Stjärnans effektiva krigsberedskap en uppgift att lösa just nu, oafsedt hvarje annan. Organisationens genomförande kräver tid och omsorgsfull förberedelse. För att krigsveterinärvården skall kunna fungera i alla hänseenden oklanderligt "fordras dennas omläggning", då just denna nu "betecknats som en af vårt försvarsväsendes svagaste punkter". Tidsenlig utrustning finnes så godt som ingen att tala om, ifall vår ödesimme skulle slå. Och någon garanti för att vi icke komma med i kriget ha vi alldeles icke. Grundplåten 5,000 kr. till den Svenska Röda Stjärnans verksamhet har af ökand fosterlandsvänredan gifvits, äfven djurvännerna hafva efter för många bidragit. Men endast om vi försäkra hvarje svensk häst i en institution sådan som den Svenska Röda Stjärnan, skall det högsta möjliga kunna göras för den svenska hästens skydd i farans stund. I vårt land finnes något mer än 100 hästar per 1,000 inbyggare, d. v. s. sammanlagt cirka 600,000 st. Om vi för hvar och en af dessa erlägga en premie varierande mellan 1-10 kr., eller i medeltal 2 kr. per häst och år, till dess denna krigsberedskap är fullföljd, då skall R. Stj. redan inom ett år disponera en summa stor nog att kunna anskaffa ambulatoriska sjukhus, fältambulanser jämte nödig rekvisita, äfvensom uppställa behöflig personal för denna sjukvård. Men äfven mindre summor emottagas med tacksamhet. Med vidhållande af den tanken, att hvarje häst i landet skall vara representerad i denna frivilliga försäkring, kallad Svenska Röda Stjärnan, hoppas de Svenska Djurskyddsföreningarnes Centralförbund att hvarje djurskyddsförening ville verka för att på sin ort finna personer villiga att satsa ett bidrag motsvarande den egna ortens hästantal. Hästägare, enskilda djurvänner, resp. fosterlandsvänner, kunna genom att påtaga sig premieringen för någon eller några vissa hästar känna tillfredsställelsen af att deras medverkan är riktad på skyddet af bestämda individer. Vi svenskar ha varma och stolta hjärtan. Vi äro icke vana att i humanitetsfrågor stå efter någon annan nation. Vi skulle därför icke följa våra ärorika traditioner om vi icke i tid sörjde för att de svenska krigsdjuren tillförsäkrades en så god behandling, som nutidens af alla nationer erkända kraf på humanitet fordrar.

DAGMAR WALDNER.

Köttet dagen efter.

För Idun af GERTRUD NORDEN.

(Forts. o. slut.)

III. MALNA KÖTTRESTER.

Hachis, hackmat.

Såsom ofvan framhållits anrättas hachis'er vanligen af sådana köttrester, som icke kunna begagnas på annat sätt. Sådant kött har i regel rätt litet smak och måste därför bättras på med någon god säs eller köttextrakt, eller genom att uppblandas med annan köttmat af mera utpräglad smak: skinka, bacon, salt tunga, njure eller korfmat.

Grundvalen för hvarje hachis är en god, tjock säs. Somliga kokböcker förorda en hvit säs (mjölksås), men enligt min mening ger en sådan säs oftast alltför litet smak och brytning. En god jus-säs, eller till somliga köttsorter (i synnerhet vildt) brunsås, med eller utan brynt lök, passar nog bättre till hachis. Skall hackmaten begagnas till krocketter, redes såsen vanligen i sista ögonblicket med ett par, tre äggulor. Och i stället för att göra såsen med mjöl, använder man ibland med ändå större fördel brödsulor, hvarigenom hachis'en blir mera porös.

Det är bäst att göra den för anrättningen karaktäristiska smaktillsatsen, först sedan hackmaten blandats med såsen, emedan man eljes riskerar att felbedöma slutresultatet. En matsked tomatpuré, litet rifven ost, litet finhackad brynt rödlök eller en tesked löksaft, finhackad persilja eller svamp,

svampspad, hackad pickles, kapis eller gurka, med ett ord nästan hvilket dylikt pikanteri som helst kan komma till användning som slupiff, allt efter syffe och smak, men alla kryddor och starka smaktillsatser måste begagnas med försiktighet och urskilning. Och det är ett misstag att inbilla sig kunna dölja en illa tillagad hachis genom en alltför stor frikosighet med pikansen. Såsen måste beredas med omsorg, köttet tillsättes först sedan såsen tagits af elden — för att ej segna — och som smaktillsats tager man slutligen hvad och så mycket som passar af hvad "man hafver", om anrättningen skall lyckas.

En korrekt tillagad, smaklig hachis kan, något modifierad med olika smaktillsatser, begagnas till krocketter, hack-kotletter, pastej, pajer och en hel rad puddingar.

Krocketter och kotletter af hackmat

äro egentligen samma sak, fast hvar och en på sin fason. Krocketterna göras runda, ägg- eller konformade — "kotletterna" platta som de naturliga förebilder, efter hvilka de lånat sitt namn.

Jag meddelar här några typiska recept för att illustrera metoden, men understryker, att sedan man en gång satt sig in i metodens principer, man själf utan svårighet kan variera med de ingredienser, som böjelse eller nödvändighet bjuda.

Ingredienser:

500 gr. malet kött, hvad slag som helst, eller flera slag blandade.
200 gr. finhackad skinka, bacon eller salt tunga.

Sås:

2 msk smör el. flottyr 3-4 äggulor (el. 2 hela ägg).
2 msk mjöl
3 dl. godt spad el. jus
Kryddor o. smaktillsatser.

Köttet males. Lägg smöret i en tjockbottnad stekpanna eller casserole, irör mjölet, sätt pannan åt sidan på spisen, irör långsamt spadet, sätt åter öfver elden och låt koka några minuter. Lyft nu åter af elden och tillsätt långsamt äggulorna, som vispats upp med litet mjölk, sätt ett ögonblick på elden, så att äggen tjockna (obs! får ej koka, ty då skär det sig!) lyft af elden och rör i köttet.

Afsmaka nu och krydda försiktigt med peppar, salt och annan önskad smaktillsats. Slå ut hachisen på ett flatbottnadt, smordt fat, pensla med flottyr, så att ej en skorpa skall bildas, och låt den alldeles svalna.

Tag sedan af hackmaten med en matsked, forma försiktigt på ett mjöladt bakbord efter önskan, doppa i uppvispadt ägg, rulla i brödsulor och stek gyllenbrunt i djup flottyr. Låt flottet väl rinna af och lägg upp på ett fat, garneradt med persilja.

Serveras med pikant säs, eller en grönsaksapuré, eller stufvade färska grönsaker.

Krocketter af vildt eller fågel

beredas enligt nyss gifna regler, men bli afsevärdt bättre, om litet citronsaft och sardellpasta sätts till såsen. Till tam fågel kunna alltid svamp i färningar eller svampspad med fördel begagnas.

Krocketter och kotletter med brödsulor.

Följande två recept äro typiska för de fall, där brödsulor ersätta mjölet i såsen.

Hackade fläsk- och kalkkötter.

300 gram malet fläsk- och kalkkött

Sås:
2 msk smör 2 stora brödsulfvor
Litet mjölk 2 ägg

Peppar, salt, löksaft, köttextrakt eller Maggi, kryddor.

Skär brödet i färningar, uppmjuka dessa i mjölk och håll sedan af den mjölk, de icke sugit åt sig. Blanda brödet med de väl uppvispade äggen. Lagg nu smöret i en panna öfver svag eld, rör i bröd-och-äggsmeten och låt blandningen tjockna. Lyft nu af elden, irör det malna köttet, krydda efter smak och håll ut på ett välsmordt fat att svalna. Förfar i öfrigt som med "Kroketter och kolletter af hackmat".

Italienska kroketter.

300 gr. malet kött, skinka eller bacon.

Sås:

½ tek. köttspad 1 tek. brödsmlur
2 äggulor.

Smaktillsats:

Rifven ost Hackad persilja
Rifven rödlök 1 msk tomatpuré.

Blanda spad och brödsmlur och låt det tjockna öfver elden, aflyft och tillsätt äggulorna uppvispade med litet grädde. Låt tjockna ett ögonblick öfver elden, rör i köttet och skinkan, krydda enligt ofvan. Håll ut till afsvalning på ett smordt fat. Efter fullständig afsvalning formas af smeten små kroketter, och förfares vidare såsom under "Kroketter och kolletter" beskrifvet.

Köttklimp.

250 gr. malet kött litet bacon i färningar.
1 tek. mjölk 2 ägg
2 stora sk. hvetebröd

litet hackad rödlök och Peppar och salt persilja

Skär brödet i små färningar och uppmjuka i mjölk. Stek bacon, lök och persilja i en casserole, tills de bli ljusbruna. Krama mjölken ur brödet och blanda det med de andra ingredienserna i casserolen, tag den af elden, tillsätt ett väl vispadt ägg, irör köttet och låt svalna. När blandningen är kall tillsättes det andra ägget samt salt och peppar. Tag af smeten med en matsked, lagg i kokande spad och låt sjuda i 5 min.

Köttbullar.

Om hackmaten skall begagnas till köttbullar bör den göras mycket tjock samt stå och svalna, innan den begagnas.

Köttmunkar ("Savory rolls") och köttpastejer.

Fyllningen till dessa tillredes efter samma metod. Omväxling åstadkommes genom de olika köttsorter och smaktillsatser som begagnas, och de olika såser med hvilka de serveras. En köttmunk af oxkött och skinka, serverad med tomatsås, eller en af kalkkött med en smula vinaigre och litet korinter smaka gifvelvis helt olika, fast tillredningsmetoden är densamma.

Köttpastejer göras med enkel smördeg (se ofvan under Köttpaj) och gräddas som andra pastejer i ugnen. Köttmunkar däremot kokas i flottyr och göras med följande jäst-deg:

500 gr. mjöl ¼ liter mjölk
45 gr. jäst 1-2 ägg
125 gr. smör Salt.

Sikta mjölet i en stor skål, gör en liten smet midt i mjölet med ljum mjölk, tillsätt jästen, utrörd i ljumt vatten. Låt jäsa vid spisen. När smeten börjar bubbla sig, sättes resten af mjölken jämte smöret öfver elden tills de blifvit något uppvärmda. Tillsätt nu ett väl uppvispadt ägg eller två till smeten och irör den uppvärmda smörmjölken. Salta försiktigt och arbeta in resten af mjölet. När smeten arbetats väl, bör den vara så pass styf, att den kan kaflas. Är detta icke fallet, måste något mera mjöl iröras.

Låt nu degen jäsa, ungefär en timme på varmt ställe. Kafla därefter åter ut den på bakkbrödet till lagom pastejjocklek, skär ut stora "rundstycken", lagg på ena sidan af dessa en skedfull hachis, fukta kanten af pastejdegen, vik degen öfver, pressa tillsammans och koka i djup flottyr.

Följande fyllningar äro särskildt goda både för pastejer och köttmunkar:

Pastejfullnad I.

Malna rester af kalf- eller oxkött.
En god jus.

Litet god vinaigre Peppar och salt.
Några väl rengjorda korinter

Blandningen göres som för hachis.

Pastejfullnad II (mera pikant).

Rester af ox-, fläsk-, fårkött eller vildt,
En sås, afslutad med litet vin (eller sur grädde).
Finhackad anjovis eller sardiner,
Svamp (om det finns).
Lök och kapris.

(Forts. o. slut sid. 340.)

Kvinnoporträtt till dagskrönikan.

Elfrida Andrée firade den 30 april detta år sitt femtioårsjubileum som organist i Göteborgs domkyrka. Med anledning därpå uppvaktades hon i sitt hem af Domkyrkoförsamlingens prästerskap och kyrkoråd. Domprosten höll tal och till henne öfverlämnades en jardinière af silfver med blommor. På kvällen mottog hon en annan deputation, som från samhällsmedlemmar i Göteborg, vänner till fröken Andrée och hennes konst öfverräckte en minnesgåfva af blommor och en textad adress.

Fröken Andrée är trots sina 76 år ännu vid full vigör, och för henne som Musikaliska Akademiens ombud afläggdes fortfarande med full kompetens organistexamen. Hon är själf Sveriges första kvinnliga organist. Det är inte så länge sedan hon komponerade sin Svenska mässa nr 2. Den uppfördes i mars i Kristine kyrka i Göteborg och på Långfredagen i stadens konserthus. Den 29 mars 1911 gaf fröken Andrée på nämnda ställe en konsert af egna kompositioner. Hon anförde då själf orkestern. Den efterföljdes af ett festligt samkväm hvarvid Wilhelm Stenhammar uttalade sin beundran för den åldriga dirigenten. Fröken Andrée var en af Iduns akademis första pristagare. På hennes 75-årsdag bragte ortspressen henne sin hyllning.

AR. L.

Fru Maria Bolin, sedan tjugu år tillbaka småbrukare vid Rönninge utanför Stockholm, har i dagarna fyllt 70 år, en ålder som hon bär med den största lätthet. Sitt landbruk sköter fru Bolin som en hel karl och för den som brukar besöka konserter eller eljes är intresserad af sociala sammankomster är hennes karaktäristiska hufvud

med det hvita kortklippta håret något som man ovillkorligt fäster sig vid. I Rönninge har fru Bolins inflytande gjort sig gällande politiskt och samhällsligt väckande och inom F. K. P. R. är hon en ansedd kraft. Hennes humor och strålände hälsa och energi göra henne uppskattad och afhållen af alla, som komma i beröring med henne.

För den äldre generationen är fröken Charlotte Lindholms namn mera känt än för den nu lefvande. Den åldriga författarinnan, som i dagarna aflidit vid fyllda 81 år, har bl. a. skrivit fäcka barnvisor, som en gång voro mycket uppskattade. I sina tidigare år verkade fröken L. som lärarinna och har särskildt på sin post vid Stockholms länsfängelse för kvinnliga fångar utmärkt mycket godt. Hennes författarskap fick tvänne gånger erkännande af Svenska Akademien, som 1889 belönade det med hedersomnämning och två år senare tilldelade diktsamlingen Veronica andra pris.

Andra Kammarens enda kvinnliga notarie och på samma gång den första fru Jetta Lundgren fyller den 20 maj 50 år. Fru Lundgrens egenskap af riksdagsstenograf har förskaffat henne denna titel och som förkämpe för Arendska systemet, hvilket uteslutande användes i riksdagen, har hon nått en erkänd plats bland Sveriges stenografer. Fru Lundgren är sedan flera år tillbaka redaktör för den Arendska stenograffidningen Hermes, har varit lärarinna i stenografi och äfven utgivit stenografiska läsofningar. För Iduns läsare kan det vara af intresse att erfara,

att fru Lundgren medan hon ännu var fröken Westerlind var den första redaktisen af Iduns medetidning.

"En god kvinnas väg är visserligen strödd med blommor, men de växa bakom, icke framom henne", så lydde inskriften på en af de många kranzar, som ägnades minnet af fru Charlotte Nordenfelt i Höganäs. Fru Nordenfelt, född Mannerskantz, maka till disponenten vid Höganäs kapten Åke Nordenfelt, var vid sin död nära 66 år gammal och bortrycktes midt i sin verksamhet efter endast ett par dagars sjukdom. Eftermälet af denna verksamhet, som från hemmet sträckte sig ut öfver det samhälle, där fru Nordenfelt genom sitt giftermål intog en ledande ställning, har fått ett vackert uttryck i de ofvan anförda orden. Det var en god kvinnas väg, som nådde sitt mål och i hennes spår växte och spirade det. Fru Nordenfelt räckte till för mångahanda. Som ordförande i Röda Korsets lokalafdelning i Höganäs utvecklade hon stor energi och dref upp rödakorsarbetet kraftigt. Det af Höganäsbolaget upprättade skolköket för arbeterskor stod under hennes personliga ledning, och hennes tid och intresse räckte äfven till för upprättande af en knyppelskola, som nått vackra resultat. Det var särskildt den kvinnliga ungdomens fostran till nyttigt arbete, som låg henne varmt om hjärtat, men hon glömde icke heller de gamla och betryckta, som nu med saknad tänka på hennes besök och hennes hjälpsamhet. Närmast sörjande stå make och tre barn, döttrarna, friherrinnan Elsie Mannerheim och fru Mea Ugglå samt sonen fänrik Åke Nordenfelt.

Elfrida Andrée.

Maria Bolin.

Charlotte Lindholm.

Jetta Lundgren.

Charlotte Nordenfelt.

Det lysande landet.

III. Om pärlor och pärlfiske.

En Ceylonpojke.

PARLAN ÄR SAKERLIGEN DEN AF VÄRLDENS MÅNGA DYR-
barheter som först beaktades och högt uppskattades. Antagligen voro
indiska fiskare de första, som, då de öppnade en mussla, funno den däri
gömda pärlan och tilltalades af hennes glans. Sedan dess räknas pärlan
som Orientens skönaste smycke. Första gången man läser om henne
i de gamla skrifterna, är i den för 2400 år sedan skrifna "Atharva-
veda". Här omnämnes pärlan som amulett för ungdomen och tillägnas
i följd häraf en hymn. Senare berättas huru Krishna låtit hämta pärlan
ur hafvet för att därmed pryda sin dotter Pandaia på hennes bröllops-
dag. En legend förtäljer att elementen skänkte gåfvor till en viss gudom.
Luften erbjöd regnbågen, elden en meteor, jorden en rubin och hafvet
en pärla. Regnbågen formade en båge omkring guden, meteoren tjänade
som en lampa, rubinen smyckade gudens panna och pärlan hans hjärta.

Bland de dyrbaraste pärlor, som man minnes, voro de två som kalla-
des "Världens under", hvilka Cleopatra bar i sina öron vid en bankett,
som hon gaf för Antonius. Dessa voro värda 60 miljoner sestertier. För
att vinna ett vad, som hon ingått med Antonius, påstås det, att Cleo-
patria lät upplösa den ena pärlan i ättika och tömde drycken till sin äls-
skade Antonius' ära. Efter Cleopatras död delades den andra pärlan i
tu och skall som minne af ägarinnan numera pryda en Venusstatys öron.
Denna pärla värderas till 25 tusen guldecus.

Före Julius Cæsars tid hörde man ej talas om pärlan annat än i Orien-
ten, men härefter kom den genom romarne öfver till Europa. Det be-
rättas att Julius Cæsar till Brutus' mor Servilia förärat en pärla, hvil-
ken värderades till 6 miljoner sestertier. Sedermera hör man talas om
de underbaraste pärlor som ägts af konungar och drottningar. Stora
pärlor hafva funnits i shahens af Persien påfågels tron. Den bekanta
Hope-samlingen i England ägde på sin tid en af de största kända pärlor:
den vägde omkring 1,200 gr. och var värderad till 9,000 £. Sedermera
kom denna pärla till Kensington-muséet i London.

Legenden säger att pärlan alstras af en daggdroppe. Den gängse tron
i Orienten är nämligen, att vid särskild tid på året kommer musslan upp
till hafsytan en tidig morgon. Den öppnar sig då och mottager daggdrop-
pen, hvilken, tillsammans med musslans andedrag, den varma luften och
solstrålarna bildar den sköna pärlan. Skulle ej musslan insuga tillräck-

Ung Ceylonkvinna

Flicka af låg kast.

Flicka af hög kast.

ligt af solsken och luft på samma sätt som pärlan ofullkomlig i form, färg och storhet. Den som beträffar, anses som en slags bandmask äro orsak till det som kallas pärlfiske.
Pärlans färg varierar och beror på de ljusa pärlorna alstras i de djupa vattnet, dit solstrålarna inte kan nå, medan de mörka pärlorna däremot i de musslor, som där solstrålarna kunna genomtränga.
Ceylons pärlfiske har en myckenhet och vanligtvis ej mer än två månader, nämligen från februari till slutet af mars. Hvar år på den 15:de i mån-
ångaren "Bhadro" saktas upp från Manars vik, lämnande en skiff till
Vi medföljde på en af dessa utstrålar ett nät som af gnissel och svinner akterut. Ofvanför himlen såsom en baldakin af oupphörligt fallande meteorer framskrider, och månen så småningom framträdande. Då dagen börjar gry, finna vi oss i fiskarnes flotta. Dykarne afvandra strålar, innan de börja ha vi uppnått "Marichchikadde"

Skildringar från Ceylon af Fia Öhman.

omkring oss tyder på att vi befinna oss i "Pärlfiskarnes stad". En tung vämjelig atmosfär omsveper staden liksom en kompakt dimma. Den out-härdliga lukten i Marichchikadde är ej jämförlig med något annat i världen. Den består af stanken af tusenden och åter tusenden rullnade ost-ron, hvaruti äkta pärlor dölja sig. — Vi begåfvo oss upp från sandbanken till det Europeiska kvarteret. För blott en månad sedan var här en sandöknen, där man hörde schakalers och hyenors tjut. Nu däremot utbreder sig en stad på 50 tusen invånare, där man under två månader ni-fiskt och ihärdigt arbetar för att förljåna pengar. — Efter denna korta tid försvinnar staden!

Marichchikadde är under sin verksamhetstid befolkad af Osterns af-skum, af Orientens pöbel, af det sämsta slödder från Röda hafvets och Persiska vikens stränder, omkring 40 tusen af Muhammeds mest äkta och fulaste söner. Dessa skulle sticka knifven i en europé, lika obe-sväradt som de öppna en pärlmussla. Dessutom befinna sig här mormo-ner, familer, fakirer, hazardspelare, tiggare, danserskor m. m.

Ordningen bland denna massa upprätthålles af engelska ämbetsmän och infödda poliser. På platsen finnes rådhus, sjukhus, bank och börs-hus, post, telegraf och kyrkogård etc.

Pärlfiskarne föra ett sträfsamt lif. Före daggryningen äro araberna, klädda i sina mantlar och små af kamelhår virkade turbaner, nere vid stranden. Då bär det af under hojt och stöj till den väntande flottan. Man ser skepp och båtar af allehanda typer och storlekar. Den upp-gående morgonsolen förgyller med sin glöd de svällande seglen på de vid stranden förtöjda båtarne. Inom få timmar utvisa de hissade flag-gorna att båtarne skola lämna stranden och att fisket skall begynna. Vi stiga ombord på öfverintendentens fartyg. Det sätter sig i rörelse, och en intressant fafla utbreder sig framför oss. Flera hundra båtar ses spridda på olika ställen på hafvet. Nu tagas latinseglen ner och stuf-vas om bommen; dykare kasta af sig sina mantlar och göra sig i ord-ning för dykning.

Deras utrustning är ganska primitiv, den består egentligen af ett af ben formadt näsöfverdrag, hvilket tjänar till att hindra vattnets inträn-gande i hufvudet, samt lädertutor, för att skydda fingrarna för de hårda musslorna och korallväxterna. Omkring halsen hänges en öppen nät-

Betelförsäljerska på Ceylon.

Bärare på Ceylon.

Danserska.

med sitt barn.

en gång som dagdroppen blir och glans. Hvad hafspärlor- numera att larverna till en deras bildande.

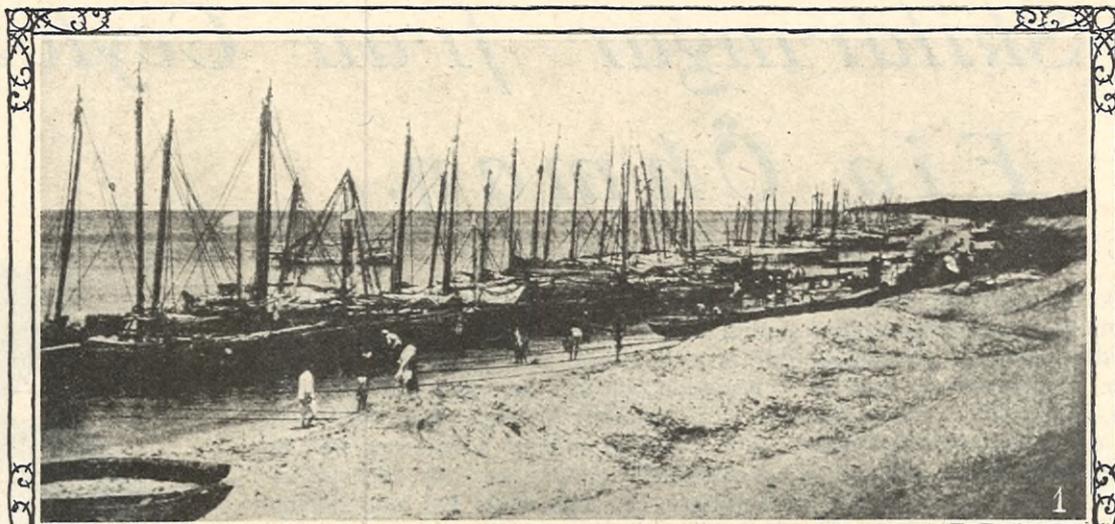
ror på hvar musslan dväljes. e musslor, hvilka vistas i det ej kunna nå; de mörka pär- n finnas i det grunda vattnet, ränga musselskalet.

cket kort säsong. Den varar nader, räknadt från början af arje natt kryssar då den lilla ån Ceylons kust vid Colombo rimma fosfor bakom sig.

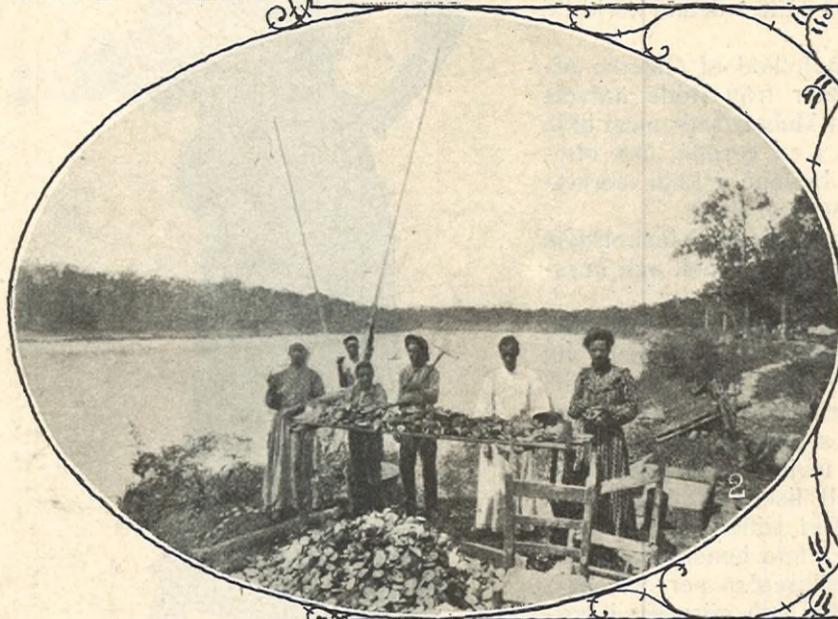
a resor. Från fartygets bog ande diamanter, hvilket för- välfver sig den stjärnprydda djupaste blått, randad af de na, under det natten alljämt åningom försvinner i hafvet. ss hastigt glidande förbi pärl- akta ännu solens värmegif- sitt arbete. En stund senare s" strandbädd, och allt rundt

säck, hvilken når ned öfver ryggen. Häre skola ostronen insamlas.

Med tillhjälp af medhjälparens (mandukens) handräkning beger sig nu en af profetens söner i väg på sin äfventyrliga färd. Han böjer sig åt sidan, ställer ena foten på den lunga dykstenen, som är fäst vid repet, fattar repet (i hvilket äfven manduken håller

ren börjar att hala in. Ett drypande hufvud, hvilket våldsamt flämtar efter luft, skjuter upp öfver hafsytan. En och en half minut arbetade han i djupet, bärjade sträfsamt in sin rika ostronfångst, hvilken han fömmer ut på däck. Blott ett kort uppehåll för att hämta andan och så dyker han ner igen på nytt. — Sålunda ar-

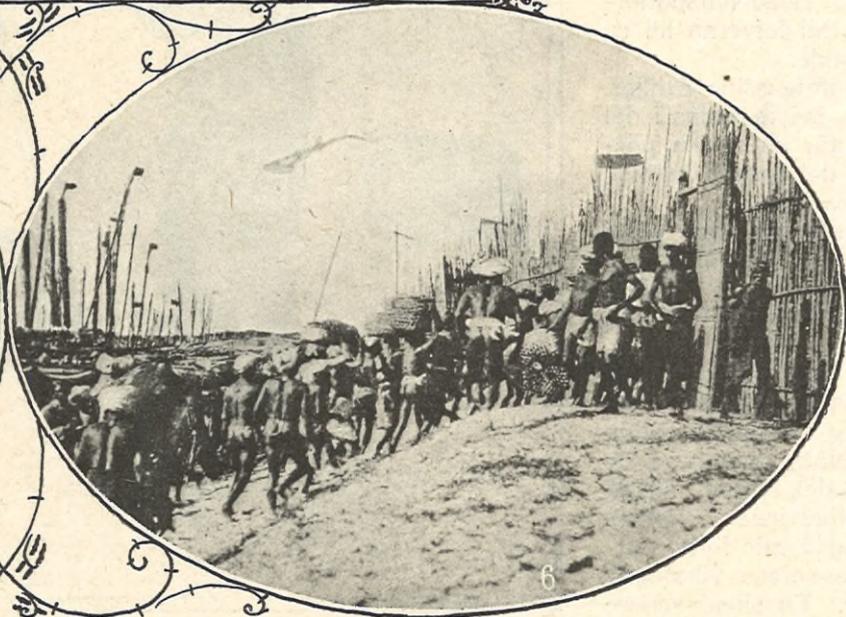

fast) med högra handen, drar ett djupt andetag, och skjuter i ett tag nästan ner till hafvets botten.

Gif noga akt och följ honom genom det djupa, klarblå vattnet! Han släpper stenen men håller handen fast om linan. Till hälften krypande till hälften simmande, liknande en stor svart groda, trefvar han sig fram på hafsbotten, under det han hopsamlar ostronen. Skall han aldrig komma upp till ytan? Ändligen märka vi att linan sättes i rörelse, och dykhjälpa-

beta dykarne hela morgonen, ända tills nioslagets kanonsalfva förkunnar att allt fiske för dagen är slut. Då lättas ankare, och en vild kappsegling börjar. Vinden är stark och gynnsam, de väldiga seglen komma de smäckra masterna att svikta. Hvarje båt gör den största ansträngning för att först hinna fram till stranden, hvarest signalen till flotlans återvändande uppväcker stor spänning. Sedda från land, likna de annalkande båtarna ett stort grått moln eller

1. Pärlfiskarnes flotta vid Marichchikadde. 2. Musslorna undersökas. 3. En fiskare för ut sin båt. 4. Månskensstämming. 5. Pärlfiskare i båtar gjorda af urhålkade trädstammar. 6. Pärlfiskare bära upp sin fångst på land.

en svärm af dufvor, stöfmande fram öfver vågorna. Fiskarne mottagas af ämbetsmän, köpmän, nyfikna åskådare — kort sagdt, af ett vimmel af olika mänskotyper i olika kostymer, hvilka öfverrösta hvarandra med stöj och skrik. Med svårighet tränga sig fiskarne fram till platsen, som är afstängd för Pärlfiskarkompansiets räkning. Detsamma har nämligen köpt pärlfisket af regeringen, och behåller två tredjedelar af fångsten, den sista tredjedelen tillhör fiskarne. Kompaniets musslor föras nu under noggrann uppsikt till skjul, där urhålkade trädstammar placeras. I dessa stammar för-

Dagligen fiskas ungefär 25 tusen ostron af en båt, det har till och med händt att en båt hemfört 37 tusen ostron. Det vanliga priset för tusen ostron är ungefär 2 eller 3 hundra rupees. Det mesta som betalats för en pärla i Ceylon säges vara 3 tusen rupees. Pärlan är redan fullkomlig när den lages ur musslan. Från detta ögonblick kan den aldrig förbättras, utan är det mest fulländade konstverk, aningen den är liten som ett knappnålshufvud, eller stor som en nöt. Af naturen är den formad till världens skönaste smycke.

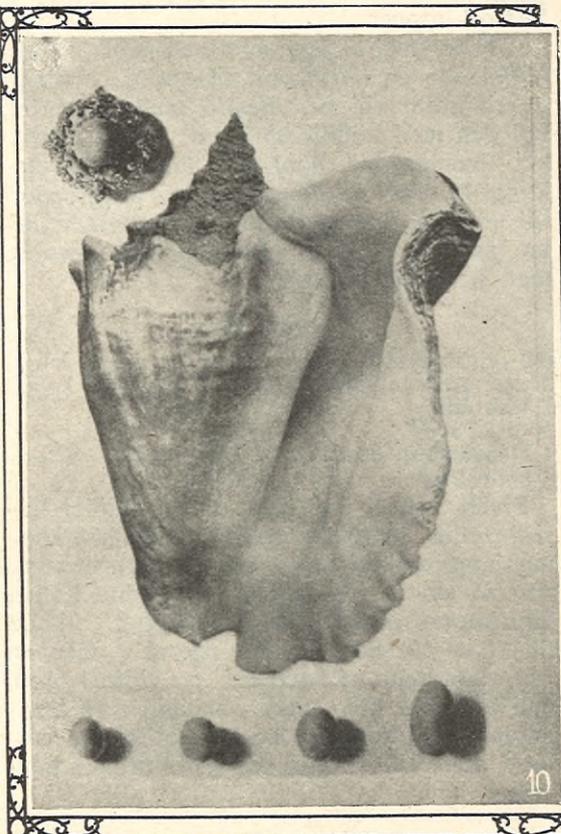

varas ostron ungefär 12—14 dagar. Den tropiska hettan, med tillhjälp af miljontals spyflugor, flugmaskar och andra smådjur, fullborda ostronens förruttelse, tills intet återstår förutom det stora ostronskalet och pärlan.

Särskilda arbetare rengöra nu ostronskalet och pärlorna, hvilka väl sköljas i vatten, hvarefter de siktas och torkas på tyg i solen. Då musselskalet väl rengjorts,

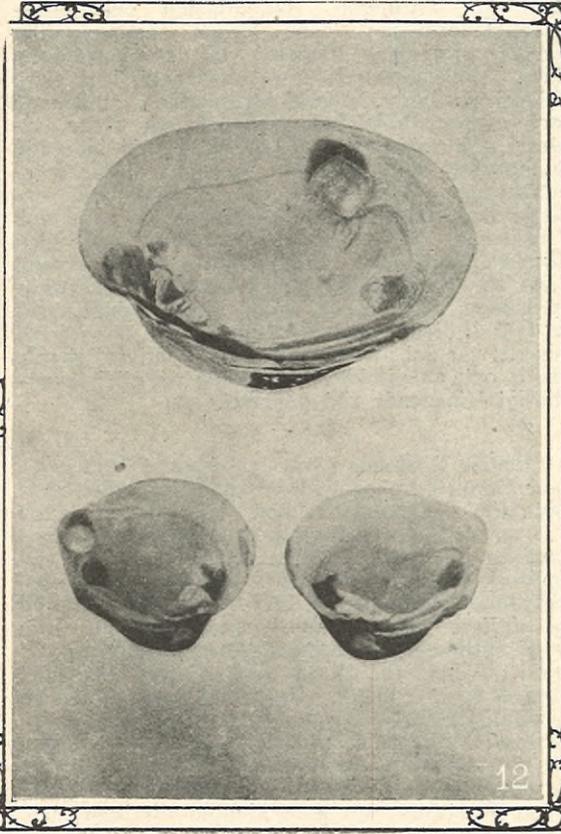

Ädelstenar af allehanda slag finnas i mängd i Ceylons flodbäddar och isynnerhet i floden Kaluganga vid staden Ratnapura, hvarför här är centrum för Ceylons ädelstenssliperier. Vid den tid på året då floden sjunkit, arbetas med spelt på särskilda ställen, där flodbottnen är fylld af lera, slam och grus, och det är i synnerhet i grusklumpar som ädelstenarne finnas. Dessa klumpar sköljas noga i ett

7. Pärlfiskare vid sina bostäder i Marichchikadde. 8. Pärlorna sorteras. 9. Gatuseen i Marichchikadde. 10 och 12. Pärlor och mussla. 11. Den berömda Hope-pärlan, hvars värde uppskattas till 9,000 £.

kan däribland finnas små fröpärlor, hvilka äfven hafva sitt värde. Fiskarnes andel utbjudes åt en otalig mängd infödingar, köpmän och andra, hvilka öfverbjuda hvarandra i detta lotteri, där de ibland riskera blott ett par rupees, på hvilka de, om lyckan är god, kunna vinna flera hundra. En tamit t. ex. köpte en gång ett ostron för rupee, och fann däri säsongens största pärla, värd en stor summa.

såll, och den vane infödingen upptäcker snart de glänsande ädelstenarne.

Den dyrbaraste är den röda rubinen, därnäst anses den blå safiren komma i värde — om den är mörkblå belingar den ett vida högre pris än den ljusblå. Den hvita safiren är, ehuru den af den ovane lätt kan förblandas med diamanten, ännu billigare, likaså den rosafärgade och ljusgula. Topasen har en starkare gul färg; granaten är djupröd, turmalinen varierar i olika nyanser af grönt, ametisten är gredelin, äfven i mer eller mindre djup färgton: akvamarinen är blågrön som hafsvatten, spineller förekomma i alla färger.

De flesta invånarne i Ratnapura lefva af att slipa ädelstenar. Man ser dem ständigt sitta framför sina hyddor med de primitiva verktyg som stå dem till buds. Med en oslipad ädelsten slipas andra stenar, hvar efter desamma poleras mot en kopparskifva. Månstenen är äfven en af Ceylons dyrbarheter, den finnes dock endast högre upp i landet i bergstrakter och är en sammansättning af fältspat och kristall. Vid slipningen får den en blå och gulaktig skiftande glans och liknar något opalen.

Från scenen och estraden.

HVEM KUNDE ANA ATT GAMLE KOTZEBUE, som våra farföräldrar en gång skrattade och gråto åt, skulle lefva upp igen och te sig så frisk inför en nutida åskådare! Men för trollkarlen Reinhardt är ingenting omöjligt. Med lustspelet "Die deutschen Kleinstädter" beredde tyskarne publiken ett uppfriskande nöje på söndagskvällen. Det skrattades i den förnäma Operasalongen minst lika uppsluppet som det brukar skrattas på Vasateatern. Fruarna Heims, Höflich och Terwen voro obetalbara som sladdrande kråkvinkelfruar, fröken Eckersberg var lika fäck som spjufveraktig i mamelucker och styfkiortel och herr Wassmanns komik oemotståndlig. Det gjorde alls ingenting att styckets safir arbetar med billiga och urmodiga medel — det strålande humöret, det fulländade spelet och den illusionsgivande uppsättningen utplånade de litterära svagheter. — Slutprogrammet, pantomimen "Miraklet" af Carl Vollmoeller med musik af E. Humperdinck, möttes med en af reklamen högtspänd nyfikenhet. Det intryck det egendomliga alstret af en högt driven regikonst gjorde var ganska skiftande. Medellida legendmystik, blandad med profana scener ur den gröfre folkmelodramen och nutida balett-konst — det skall vara den Reinhardtiska naiviteten, skaparlusten och organisationsförmågan, som förmå sammansmälta dessa oförenliga element till en konstnärlig bild. Men det lyckades i stort sett, tack vare främst de båda hufvudframställarnes, madonnan och nunnan, fulländade skönhet och grace, vidare den mäktiga massverkan af väl inöfvade komparser, samt slutligen musikens stora stämningvärde. Maria Carnis madonna verkade som nedstigen från en af Rafaels dukar och Lillebill Christensens nanna hade den första ungdomens oförljkelige charm, hvartill kom att den dramatiska och koreografiska framställningen stod mycket högt. Om Miraklet alltså ej fullt ut blef det sceniska underverk man beredt sig på, var det i hvarje fall något osedvanligt som bjöds och en effektiv avslutning på ett i konstnärligt hänseende rikt gästspel.

Edmond Rostands stora versdrama "Örnungen", som Sarah Bernhardt för åtskilliga år sedan spelade för stockholmspubliken, gafs härom kvällen f. f. g. på Svenska teatern af Albert Ranfts dramatiska landsortsafdelning. I Göteborg, där det uppförts tidigare, vann det bombastiska stycket en betydande succés — här blef framgången inte fullt så afgjord. Och det kan knappast förvåna. Den unge hertigens af Reichstadt korta lefnads saga är föga gifvande för ett så stort anlagt skådespel som Örnungen blifvit. Den unge mannen var en sympatisk svärmare, som på grund af sin store faders gloria, drömde om kejsarpurpurn och längtade hem till sitt sköna Frankrike, men som ej fick se någon af sina drömmar förvandlas i verklighet. Svag till hälsan, som hans längtan ytterligare undergräfvade, dör han i en bröstsjukdom vid den äl-

Fröken Lillebill Christensen som Megildis i "Miraklet" på Kgl. teatern. Almberg & Preinitz foto.

der, då andra unga män stå färdiga att gå ut i lifvet. Detta är inte mycket för sex stora akter, hvarför Rostand måst fillgripa de breda retoriska monologerna och för öfrigt spela på Napoleonförgudningens i Frankrike alltid tacksamma tema för att stimulera sin publik. Och den konsten kan han. I kraftfulla flammande rytmer rulla hans alexandriner — det är svärdsklang och kanonåska i dem, segerjubel och chauvinism, allt till Frankrikes förhålligande.

I Örnungens roll fick hufvudstadspubliken stifta bekantskap med en ung sympatisk artist fröken Märta Hallström, hvars apparition och fina väsen svara förträffligt till den bild af hertig Frans Rostand tecknat. Men den stora rollen kräver en deklamatorisk konst af första rang — och det var här det brast. Fröken H. skrek fram det mesta af versen, utan nyansering och utan herravälde öfver stämman, hvadan resultatet blef att dialogen till stor del gick förlorad för salongen. Det talades för öfrigt ovanligt dåligt öfver hela linjen, på ett par undantag när, och spelet saknade flerstades den kultur, som vi eljes äro vana att finna på de större stockholmssteatern. En förträfflig scenisk framställning var dock herr Arehns sergant Flambean såväl i spel som deklamation; han gaf illusion af att ha tillhört la grande armée. Premiärpubliken mottog stycket gunstigt, och särskildt blef fröken Hallström föremål för en varm hyllning — kanske icke så mycket för hvad hon nådde utan för de artistiska möjligheter, som hennes spel antydde. —

Herr Carl Barcklind är återbördad till hufvudstaden, operettens vänner och framförallt vänner ha med tillfredsställelse konstaterat detta faktum. Och i kappsäcken medförde han sin egen operett "Rubber", med hvilken han, tack vare sin manliga ljusningsförmåga, vann den seger han förmodligen räknade på. Ty Rubber utan Barcklind — det hade nog blifvit ett litet fiasko.

ARIEL.

(Forts. o. slut fr. sid. 335.)

Gör en hachis med vinsås, och tillsätt sedan försiktigt de olika kryddorna och smakmedlen. Tag blott icke för mycket af något slag! En utmärkt fyllning för vol-au-vent'er.

Köttpuddingar.

Hvarje husmoder känner till den gamla lifrätten köttpudding af hachis täckt med potatispuré, men liksom så många andra enkla vardagsanrättningar kan köttpuddingen vara både mycket god och mycket dålig: det kommer an på!

Potatispuré är både för mäktigt och för intetsägande att användas till vare sig fett eller opikant kött, därför är första villkoret för en god kött-och-potatispudding, att hachis'n verkligen smakar något. Det enklaste är att blanda upp sina köttrester med en rätt frikostig tillsats af mager skinka, salt tunga eller korfmat, eller att täcka hachis'n med ett lager af god tomatsås, innan potatisen lägges öfver. Man måste också tillse, att både hachis och puré äro så tjocka som möjligt. Med dessa försiktighetsmått blir pud-dingen både välsmakande och hälsosam.

Kött-och-brödpudding.

500 gr. malet kött (kalf, lamm, oxen el. vildt).
4 stora skifvor hvete- ½ citron (saften)
bröd 2 msk vin
1-2 tek. mjölk 3-5 msk sur grädd
125 gr. smör (6 msk) Peppar och salt.
4 ägg

Blanda köttet med ofvanstående smaktillsatser, om så föredrages — tills det smakar rikligt godt.

Tag bort kanterna från brödet, skär i läringar, uppmjuka i mjölk. Rör smöret väl med gaffel eller kaksked, tillsätt ägg-gulorna en i sänder. Krama mjölken ur brödet och irör i ägg-smöret först brödet, därefter de väl uppvispade hvitorna och salta efter smak.

Lägg nu hälften af denna smet i en väl-smord bakform, lägg köttet öfver, täck med resten af smeten, och baka i tempererad ugn tills skorpan är ljusbrun.

Serveras med tomatsås.

Köttring med grönsaker

är, om rätt tillagad, en för både öga och gom tilltalande anrättning.

250 gr. malen skinka eller annat salt kött
250 gr. malet kött af kalv, oxen eller får.
3 ägg
2 msk mjöl
2 msk mjölk
1 buljongkapsel el. litet köttextr. upplöst i ½ tek. vatten
1-2 kaffek. rifvebröd
Smör
Salt och peppar.

Gör en smet af ägg, mjöl och mjölk, tillsätt köttet och en kaffekopp rifvebröd. Smöra en ringform väl och beströ med rifvebröd, fyll den med köttblandningen. Baka i mycket tempererad ugn, eller ångkoka, i omkring 40 min. Lägg upp ringen på ett stort fat och fyll den med stufvade morötter, arter, sparris, blomkål eller dyl. och garnera med helstekta potatis.

Frukosträtt.

600 gr. köttrester 1 msk finhackad lök
3 msk smör el. flottyr 1 msk finhackad kapri
1 msk mjöl 5 anjovis
½ tek. spad 5 ägg
1 Maggikapsel el. msk 1 ättiksgurka
köttextrakt Persilja

Smält smöret i en panna, irör mjölet tillsätt sedan långsamt spadet, i hvilket kapseln upplösts, låt såsen sjuda 5 min. och lyft den af elden. Tillätt nu det malna köttet, lök, kapris, gurka, salt och peppar. Laga att hachis'n blir verkligt pikant. Gör en flat, rund kaka af hachis'n i en eldfast form, och håll den het. Stiek fem ägg i en äggpanna, lägg dem på hachis'n, lägg en anjovis öfver hvarje ägg och garnera med persilja.

Finna och välgjorda

Barn-Kläder

för Flickor och Gossar i alla åldrar.
Trefliga modeller. Billiga bestämda priser.

PAUL U. BERGSTRÖMS DROTTNINGGATAN 74,
STOCKHOLM.

Recept å Kornflingtårta af Svalöfs Kornflingor.

- 3 ägg
- 1 1/2 kkp. socker
- 1 1/2 kkp. kornflingor
- 1 kkp. hvetemjöl
- 2 tsk. (strukna) jästmjöl.

Beredning: Äggen vispas med sockret tills det höjer sig. Därefter ihållas grynen samt hvetemjöllet med jästmjölet väl inblandadt. Tårtformen eller pannjärnet smörjes med smör och beströrs rikligt med skorp mjöl. Bakning sker i två bottnar mellan hvilka marmelad lägges. Garneras med vispad grädde.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 20—27 MAJ, 1917.
SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; wienschnitzel med potatis; kaffe eller te. Middag: Vår-soppa; ugnstekt gös med potatis; Elins smörtårta.
MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; välling med fruktkompott; rot-salad med skarpås; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Pannkaksrisoller med stufvad spenat; nypon-soppa med skorpor.
TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; välling; studentsill med potatis; kaffe eller te. Middag: Biffpaj; rabarberkompott.
ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppvärmd biffpaj; kaffe eller te. Middag: Stekt makrill med pressad potatis; ris med kakao och mjölk eller grädde.
TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; ansjovisgratin; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; tunna pannkakor med sylt.
FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt stångkorf med potatis; kaffe eller te. Middag: Kabeljoppudding med smält smör; aprikos-soppa.
LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; spicken sill med gräslök, gräde och potatis; kaffe eller te. Middag: Kalfjärpe med arter; brylékräm.

NYA
WERMLANDS-TIDNINGEN
Etabl. 1850 Karlstad Etabl. 1850
Rikstelefon namnanrop Länstidningen
Värmlands enda dagliga tidning.

GAHNS ÄKTA ASEPTINTVÅL OCH BORLANOLINTVÅL

cocosoljetvålar i stänger,
tillverkas fortfarande och
- äro af god kvalitet. -

bord; stekt stångkorf med potatis; kaffe eller te. Middag: Kabeljoppudding med smält smör; aprikos-soppa.
LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; spicken sill med gräslök, gräde och potatis; kaffe eller te. Middag: Kalfjärpe med arter; brylékräm.

RECEPT:

Elins smörtårta (f. 12 pers.). Smördeg: 2 dcl. tjock grädde, 425 gr. mjöl, 425 gr. tvättadt smör. Fyllning: 1/2 lit. äppelkompott, 3 dcl. extra tjock grädde, 30 gr. finhackad, rostad sötmandel. Beredning: Till smördegen vispas grädden till hårdt skum. Så mycket af mjölet inarbetas i grädden att man får en fast deg. Det öfriga mjölet användes vid kaffling af degen. Denna utkafas till en fyrkantig kaka. En tredjedel af smöret lägges i flockar härpå, hvarefter degen vikes ihop som en serviett — först i 3 delar på ena hållet och därefter i 3 delar på andra hållet. Dege vrides ett kvarts varf, utkafas och belägges med den andra tredjedelen af smöret; vikes, vrides, utkafas och resten af smöret pålägges, hvarefter degen ånyo vikes och kafas på samma sätt ytterligare 4 gånger.

I en punkt

Äro alla husmodrar ense:
SKULTUNA KOKKÄRL
Äro bäst!

PARAMINT PASTILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE.
Vid sjukdomar i munhåla och svalg. Effektivt skydd mot smitta vid epidemier. FLASKOR OM 50 ST. KR. 1.25
SÄLJAS ÖVERALLT
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant PROFESSOR A. VESTERBERG.

Dragning snart förestående

HARFVA-LOTTERIET

Ännu finnas ett antal lotter kvar men efterfrågan är stor. Insend därför snarast rekvisition under adres Nybrogata 46 & 48, Stockholm.

Lotter sändas endera mot post-förskott el. förskottslikvid. Pris pr lott 2 kr. jämte kostnad för porto och dragningslista. Lotter försäljas äfven i lotteriets utställningslokal, Birger Jarls g. 18, Allm. Tidn.-kont. Gust. Ad. torg, N. Komp. samt i de flesta bokh., cigarr- o. pappersaffärer såväl i Stockholm som i landsorten.

Degen utkafas i 2 eller 3 bottnar, hvilka gräddas i het ugn. Tårtan fylls med äppelkompott och garneras med vispad grädde och rostad sötmandel.

Pannkaksrisoller (f. 6 pers.)
Tunna pannkakor: 3 ägg, 6 dcl. mjölk, 100 gr. mjöl, tsk. salt (5 gr.).
Till pannan: 2 msk. smör (40 gr.).
Stufning: 15 gr. tork. murklor (vatten och salt till murklorna) 1 burk champinjoner el. blandad svamp 2 1/2 msk. smör (50 gr.), 5 msk mjöl (50 gr.), 3 1/2 dcl. grädde, 1 1/2 dcl. svampspad, 1 äggula, salt, vitpeppar.

Till stekning: 2 dcl. finstötta skorpor, 3 msk. smör (60 gr.).
Beredning: Till pannkaks-smeten vispas ingredienserna väl tillsammans, hvarefter smeten får stå 1 tim för att svälla. — Murklorna sköljas väl, vattenläggas dagen förut och kokas mjuka. Svampen skäres i tärningar, fräses i smöret tills det är klart, då den klämmas upp med en sked; mjölet fräses med smöret 2 min., svampspadet spådes på och såsen får koka 5 min. Äggulan vispas med grädden och tillsättes i såsen, hvarefter den får sjuda. Svampen lägges och stufningen afsmakas med kryddorna. En pannkaksplanna upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad och pannan penslas härmed. Af smeten göres tunna pannkakor, som blott gräddas på en sida. De uppläggas på ett skärbräde beströdt med finstötta skorpor, med den gräddade sidan upp. Pannkakorna skäras mitt itu, på hvarje halva lägges 1 msk. af stufningen och pannkakan hopviktes väl, så att den får form af en aflång krokett. Risollerna vändas försiktigt i stötta skorpor och stekas vackert bruna i smöret. De uppläggas på varmt fat, garneras med persilja och serveras med brun champinjonsås eller smält smör. Plättar tar kunna fyllas och stekas på samma sätt och serveras till smörgåsbordet.

Studentsill (f. 6 pers.). 2—3 stora, salta fetsillar, 2 tsk. socker, 1 dcl. utspädd ättika, 1 knippa färsk dill.

Till formen: 30 gr. smör.
Beredning: Sillen fläses, tagas ur, sköljes, skäres i filer och ryggen jämt alla småben borttagas. Sillen lägges i rikligt med vatten el. skummjöl öfver natten. Filerne upptagas och inklappas väl i en duk eller i rent, vitt papper, hvarefter hvarje filé skäres i 3 bitar. En eldfast form smörjes med 10 gr. af smöret och däri lägges sillbitarna. Sockret smältes i ättikan och hälls öfver sillen. Dillen hackas och ströses öfver och sist lägges resten af smöret i flockar öfvanpå sillen. Anrättningen sättes in i het ugn och får stå tills sillen fått brun färg och såsen är simmig eller omkr. 20—30 min.
Serveras med kokt oskalad potatis.

Brylékräm (f. 6 pers.). 125 gr. socker, 1 1/2 dcl. kokande vatten, 1/2 vaniljböna, 4 blad gelatin, 4 dcl. tjock grädde.

Beredning: Sockret smältes i en något varm stekpanna, smord med 1/2 tsk. smör; när det har ljusbrun färg, tillsättes 1 dcl. af vattnet och sockerlagen hälls i en kast-rull. Vaniljen lägges och får koka, under röring, på sakt eld omkr. 5 min., hvarefter den upptagas. Gelatinet sköljes, klippes i bitar, löses i resten af vattnet och hälls i sockerlagen, som därefter får kallna. Grädden vispas till hårt skum och nedröres försiktigt i sockerlagen. Krämen fylls i en vattensköldj och sockerbeströdd form och får stelna på is. När krämen skall serveras lossas den från kanten med en spetsig knif och uppstäljes på tårtskål med tårtpapper. Garneras med biskvier.

Är magen i ordning använd då Apoteket Vasens Laxermarmelad. Är ett behagligt och effektivt afföringsmedel. Pris 1 kr. per ask. Finnes å alla apotek.

Mellin's Food
Är bästa kraftnärning för svaga, kläna barn i alla åldrar. Bek om barns uppfosträn gratis och franko från Mellin's Food Depot, Malmö.

Prima Engelska Antracit, Hushållskol och Koks
ständigt på lager till lägsta dagspriser.
LAVENS KOLIMPORT-A.-B.
Tel. Allm. och Riks
Namnanrop: Lavens Kolimport.

Elegant
kemiskt tvättad o. präsad blir Eder kostym, klänning, kappa eller överrock, om densamma insändes till
Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri-A.-B. Göteborg.

Bästa ingredienser
vid småbak förtjäna bli behandlade med bästa jäsningsmedlet. Gooda-Jästmjöl är bäst och pålitligast.
Säljes öfverallt i burkar å 15, 25 och 50 öre.
Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co.

10,000 kr.
För endast 75 öre
erhålles kontrakt med ensam vinsträtt å en obligation, för kr. 8:75 å fem st. för kr. 5 å sju st. o. för kr. 10.— å femton obligationer. Om minst 5 nummer tagas, portofritt o. dragningslista. Numren i detta ovanligt fördelaktiga lotteri äro starkt efterfrågade. Skynda på så Ni hinner med. Beställningar insändas till OBLIGATIONSKONTORET, Stora Nygatan 19, Malmö.

Fullständig utstyrel för hemgifter.
Färdigsydd dam- och barnlinne. Egen syntalier. Prover sändas på begäran.
A. C. Cronquist & Son, Malmö. Riks 815.

FRÅGOR

(Forts.)
Nr 164. Finnes någon bland Iduns läsarinor som lidit af hals och näskattarr med åtföljande dålig andedräkt och blifvit botad? Har haft nämnda sjukdom i många år samt blifvit behandlad af flera specialister men utan resultat, vore mycket tacksam få något råd för denna svåra sjukdom som tar bort lifsmödet och gör en folkskygg och olycklig. Mycket plågad.
Nr 165. Jag är mamma till två rara tvilling flickor i åldern 1 1/2 år. De ha under en längre tid haft den ovanan, att den ena hvarje kväll mellan 9—11 vaknar och skriker, under det att den andra vaknar 5—1/2 på morgonen och är omöjlig att sedan få i sömn. Till synes finnes ingen orsak för nämnda övanor och alla mig till buds stående medel ha försökts att få dem lugna men utan resultat. Så har jag t. ex. låtit dem få skrika, tagit upp dem gifvit dem mat, agat dem, rådfrågat läkare, som ordinerade sömnmedel, men äfven detta hade efter några dagars experiment ingen verkan. Kan någon gifva ett godt råd i denna kinkiga fråga?
Dorcas.

Jag vet intet så skönt som
La Mascotte
hårvatten
och Brillantine
Fås överallt

Ni kan ej spela Er roll väl i livet utan att upp-träda med vackra naglar
Använd därför endast
LYX
NAGELPULVER.

10 Specialkataloger:
Beklädn. för Damer, Barnkläder, Hattar för Damer o. Herrar, Bekl. för Herrar, Gardiner och Tyger, Vita Varor, Sportart och Skodon, Husgerädsart, Album och Böcker, Musikinstrum. Erhållas på begär, gratis, ej fraktfri.
Åhlén & Holm, Stockholm.

FREJAMI-PASTILLERNA
skänka lindring och baf vid hals och bröstskammar
CHOKLAD-KONFEKTFABRIKEN SEDEJA BEPJE.

BENNO BECKEMANS
FOTOGRAFISKA MAGASIN
15 DROTTNINGGATAN 15
STOCKHOLM.
FRAMKALLAR-KOPIERAR-FÖRSTORAR

OUMBÄRLIG
I ALLA HEM!
IDUNS KOKBOK
TILL SALU I ALLA BOKLÅDOR!
PRIS: KR. 5: 50.

En frisk och ungdomlig hy bevaras och underhålls med **SASOLTVALEN**

trädt litet på kontor, men kan nu på grund af daglig läkarbehandling ej söka plats. Är eljest fullt frisk och sund. Hur skall jag kunna förtjäna en slant om än aldrig så liten? Mina hopsparade pengar komma att nästan gå åt när läkaren fått sitt arvode och jag har ingen jag kan få hjälp af ens till annonspengar när jag kan söka plats. Har mat och husrum för ett par månader men eljest knappast något. Har annonserat och försökt på alla vis men fruktlöst. Kan ej någon af Iduns läsare finna en lämplig samsättning åt mig? Jag är ganska begäfvad, arbetsvillig och mycket energisk. Är bosatt i Sveriges fjärde stad, så där borde väl finnas möjligheter, fastän jag ej lyckats. Är tacksam för det enklaste arbete eller ett godt råd.

Riktigt i trångmål.
N:r 173. Zakarias Topelius skriver på ett ställe: »Du som känner den sanna lyckan, du, som vill dela din fröjd med lidande likar, gå till fångelsena, till dessa bleka gestalter i de rutiga fångdräkterna, gå just dit, där eländet är störst, och kedjorna rassla kring kropp och själ.» Jag skulle vilja följa uppmaningen i dessa ord, men jag vet ej på hvad sätt. Hur skulle jag för längre eller kortare tid få plats i hufvudstaden eller annorstädes, som gäfvade mig tillfälle därtill, då jag på samma gång behöfde tjäna mitt uppehälle, undrar Inga-Lill.

N:r 174. Hvad är att göra mot s. k. tafatthet? När jag skall göra en handrörelse eller sysselsätta mig med händerna, bli rörelserna stela, m. a. ord »det bär sig inte». Skall man lära sig spela piano eller dylikt, undrar Tacksam för svar.

N:r 175. Vore tacksam för uppgift på några fina böcker (helst lefnadsskildringar öfver kvinnor eller män, som genom sin karaktär och lifsgärning framstå som förebilder i ädel upphöjdhet), lämpliga att använda till högläsning vid små allvars- och stämningstunder med unga flickor.
S. W.

N:r 176. Ung lärarinna, hvars brinnande önskan är få deltaga i socialt kärleksverksamhet, men som under terminernas lopp aldrig hinner ägna sig därtill, undrar om möjligen sådan verksamhet kan beredas henne under någon del af sommarferierna.
—e—ng.

N:r 177. Vore tacksam om någon af Iduns läsarinor ville lämna upplysning om tillförlitligt medel att på bästa sätt laga japanskt porسلین.
Prenumerant.

N:r 178. Hvar skall man få ett billigt och vänligt hem åt en nervsjuk man som fullständigt kan sköta sig själf? Tänkte i ett landbrukshem där han kunde hjälpa till med jordbruk och trädgårdsskötsel, som han är litet van vid. I hvilka tidningar skall jag annonsera? Vore så tacksam om Iduns hjälpsamma och erfarna läsarinor ville ge råd och upplysning till Bryderi.

N:r 179. Finnes någon som kunde upplysa mig om hvar godt linfrö kan få köpas, samt om det finnes någon utförlig bok om linodning. Har varit något med om det förut men ville gärna få så mycket upplysning som möjligt därom. Finns det någonstans där elever mottagas för att lära linberedning?
Intresserad.

N:r 180. Ung, bildad flicka älskar varmt och innerligt en man, som bekänner sig till katolska läran. Kan dessa två blifva lyckliga då de förenas, då de hafva olika religions-åsikter? Måste någon af parterna öfvergå eller få de vigas med olika religionsåsikter? Skola barnen uppfostas i den katolska läran?
Ung flicka bekymrad för sin väninna.

N:r 181. En bildad flicka af god familj, 27 år, som alltid haft brinnande lust att studera, men af familjehänsyn tills nu skött större hushåll hvilket ej lämnat någon tid öfver för läsning, skulle nu ev. ha tillfälle följa sin böjelse. Är ej i besittning af egentliga förkunskaper, men flitig och energisk äfvensom praktisk och anspråkslös. Finnes utsikt för en vid den åldern nybörjare, att på sådan bana med tiden ernå själfständig oberoende ställning och gagnande framtida verksamhet? Hvarmed skulle i så fall lämpligast början göras, och huru sedan de fortsatta studierna för att komma så raskt som möjligt framåt? Finnes privata skolor eller personer som med tidvinst utbildade begäfvade elever? Har mest häg för språk, historia, biologi, filosofi samt nationalekonomiska och sociala studier. Hur dyr skulle utbildningen ställa sig? Vistelse i hufvudstaden önskvärd, ej nödvändig. Mycket tacksam för tillförlitligt godt råd till Inger B.

N:r 182. Önskar upplysning om någon firma som lämnar materialier till konstgjorda grafkransar af silkespapper etc. samt handledning i tillverkning af sådana?
Oförsörjd.

N:r 183. Hvar finnas tvättakta Heliosfärger att köpa? Är de svåra att måla med? Hvad kosta de?
Ellen.

N:r 184. Hvilken svensk skald har i dikt behandlat mötet mellan Karin Månsdotter och hennes son Gustaf efter dennes mångåriga isolering i

Det modernaste NÄRINGSPREPARATET

På grund av sin sammansättning är Gigantos det mest effektiva styrkemedel, välsmakande, föredrages väl av alla, tages med förtjusning av barnen.

Förordas av läkare för användning vid alla handa svaghetstillstånd, rachitis, blodbrist, mag-sjukdomar, nervsjukdomar och efter långvariga infektionssjukdomar.

Flytande pr flaska kr. 1:85

Med kalk, pulver pr burk kr. 3:50

Gynna detta svenska preparat!

Erhålles genom alla apotek, å droghandel, samt från 141 14 RIKS AKTIEBOLAGET GIGANTOS, STOCKHOLM K. RIKS 141 14

Pensionsförsäkring. Allmänna Enke- och Pupillkassan i Sverige

meddelar försäkring för pensioner till efterlevande änkor och barn. Inträde är öppet för hvarje svensk undersåte, som med afseende å hälsotillstånd provas antaglig och icke uppnått 60 års ålder. Pension kan betingas från 100 till 1500 kronor. Insats en gång för alla kontant eller delvis genom revers eller öfriga premier. All vinst tillfaller de försäkrade i form af årlig tillväxt av pensioner under den persons lifstid som betingat pensionen. Pensionsstillväxten utgår f. n. med 4,5 procent för år å det betingade pensionsbeloppet. Prospekt portofritt. Adress: Storkyrkobrinken 11, Stockholm.

Ryssland? — Hvar inom litteraturen har man att söka den mest utförliga biografien öfver Johan Olof Wallin? Litteraturvän.

N:r 185. Vore tacksam om någon Iduns läsare ville säga mig lämpligaste sättet läsa upp sig till studentexamen på lediga stunder och billigt. Finnes det aftonskolor i Göteborg? Energisk.

N:r 186. Finns någon bot eller lindring för öronsusning? Är sedan flera månader tillbaka plågad deraf isynnerhet om nätterna eller i ligande ställning. Kan det möjligtvis bero på blodbrist? Sonja W—d.

N:r 187. Finnes det någon som godhetsfullt ville upplysa mig hvar man kan få nytt tagel beredt till madrasser.

Mångårig prenumerant. N:r 188. Vore mycket tacksam få anvisning på någon särskild bra vegetarisk kokbok t. ex. utgifven af läkare med förslag till matodning, så att om man följer denna man kan känna sig fullt trygg för att hela kroppen erhåller behöflig näring. Har kommit till insikt om att vegetarisk diet måste vara den rätta, men är mycket rädd för att bli mager. Helst därför en bok, som ej är så enkel. Eller måste man ovillkorligen blifva mager af vegetarisk diet?

N:r 189. Vad skall man göra, för att få bort stora, s. k. sledkörtlar? Vanställa i högsta grad foton och skons utseende och är ibland ömma och uppsvällda, särskildt vid kall väderlek, om fötterna då utsättas för köld. »Betty».

N:r 190. Då jag ser att Iduns läsarinor rådfråga sig om allt möjligt, kanske äfven jag kan våga framlägga mina bekymmer för dess läsekrets. Jag är sedan snart sju-tio år gifte med en drinkare med ty åtföljande obehag af alla slag. Fråga har varit om skilsmässa, men då våra barn som bäst hålla på med sin skolgång — hvilken skulle blifva afbruten — har jag tvekat. Äfven fruktat jag, att min man skulle sjukna ännu djupare, om vi öfvergäfvade honom. Nu är saken den, att min hälsa blifvit nedsatt af alla bekymmer och mörkret, som vill lägra sig öfver sinnet. Läkare har sagt mig att jag måste försöka förströ mig så mycket som möjligt, men då jag ej har något umgänge, kan det knappast blifva tal om förströelse. Nu undrar jag om någon eller några af Iduns läsare vore villiga gifva mig ett råd, hur jag skall kunna rycka upp mig ur den svåra slöhet och försöfning, som lågrat sig öfver mitt sinne. Brefskrifning har varit ett stort nöje för mig och vore jag därför tacksam för bref. En af de många. (Forts.)

BREFLÅDA

RED. BREFLÅDA.

Aifos. Vi kunna försäkra Eder att Eder dikt är kemiskt ren från poesi.

L. 17. Den lilla skissen ej lämplig såsom varande för tunn till innehållet. De båda novellerna ingalunda urbota, men vi föredraga andra som tyckas oss mera betydande.

H—y. Ingenting att fästa sig vid, sa gumman åkte utför berget. Birgitta. Inga lyriska bidrag kunna antagas.

L. M. C. Rätt gissadt — det blef papperskorgen. A. T. Z. L. Dräpa edra vers kunna vi icke, ty man kan ej dräpa det dödfödda.

E. G—n. Vi hålla före att Ni skulle utträtta betydligt mera genom att bli maka och mor, stoppa strumpor och laga mats ån genom att dikta, en uppgift, som Ni alls ej tyckes vuxen. Er önskan att svara en fågel och sväfa fritt i rymden eller en fisk och simma i det klara vattnet är synerligen oklok i dessa lifsmedelsbristens tider. Ty det töfvade nog ej länge förrän Ni blef skjuten eller fångad på krok, stekt och uppaten. Er passion för pärlskimrande salar hänvisar Er till juvelerarefacket. Företräna Ni så Eder öden med en snäll juvelerare, är det icke uteslutligt att Ni kan få det ganska trefligt i alla fall.

EXP. BREFLÅDA.

»Hjälp o. nytta», Kristdala. Annonser kostar kr. 3:50 pr gång. Insänd likvid i postanvisning. »20 år», Norsholm. Annonser kostar kr. 3:— och införes sedan beloppet insändts. »Skolhushåll», Örebro p. r. Annonser kostar kr. 4:—, som torde insändas i postanvisning, hvarefter annonsen införes. »G. o. D.» Annonser kostar kr. 3:—. Likvid i postanvisning.

Harfvalotteriet. Då tiden för dragningen allt mer närmar sig torde det vara skäl att erinra dem af allmänheten som ännu ej förskaffat sig lotter, att ej längre uppskjuta därmed. Efterfrågan å lotter har under den korta tid lotteriet pågått varit mycket liflig och endast ett mindre antal återstår. Detta beror helt visst på både det stora intresse som allmänheten hyser för de »själförsörjande» och deras hem som ock på de med stor omsorg och smak utvalda vinsterna, om hvilkas gedigenhet man har tillfälle att öfvertyga sig vid ett besök i lotteriets utställningslokal Birgerjarlgatan 18. Vi hänvisa i öfrigt till annonsen i dagens tidning.

Största vinstmöjligheter! Gedigna vinster!

Jämtslöjds-Lotteriet

Jämtslöjds, förening för kulturella mål, Östersund, permanenta varulotteri med 4,000 vinster årligen i prislågen 2,000 kr. — 5 kr.

11 första vinsterna valfria.

XI Dragning 15 Juni.

Några av huvudvinsterna:

Motorbåt af furu, stänkbord av ek, spant av ek med 4 hkr. Alektomotor, Bouppättning för 12 personer, Drummsmöbel i mahogny, Häst och Åkdon, Motorcykel med sidovagn, Piano, Livsförnödenheter för 1,000 kr., Vardagsrumsmöbel, jordbruksmaskiner till 1,000 kr. efter fritt val m. m. — Se vinstlistan!

Lottpris 2 Kronor.

N:r 166. Snälla blomstervänner ge mig goda råd hur jag bör välja växter i lådor till en balkong åt väster. Först och främst vill jag ha slingväxter, (krasse eller luktärgå ej) som sprida sig både uppåt och nedåt och falla ned öfver underliggande veranda. Vidare långa blomrika plantor däremellan. Alla bör vara ettåriga, samt kunna stå direkt i lådorna, eller utan drifbänk uppdragas. Placeras lådorna alltid utanför balkongräcket? Hvilket går bäst åt en vägg åt väster, clematis eller klängrosor.

N:r 167. Min gosse 6 mån. gammal har haft långvarig snufva och då han sover höres det, som om nå-

got hindrar andningen i näsa eller svalg. Kan jag hoppas detta går bort då det blir varm väderlek eller kan det vara något farligt, t. ex. polyper? Bor långt från läkare. Bekymrad mor.

N:r 168. Vill någon vara vänlig upplysa om det finns någon fond eller dylikt som mot månadsafbetalning vill utlåna 300 kronor. Jag har säkra inkomster i Statens tjänst men genom att öfver förmågan ha bistått mina anhöriga har jag kommit i denna ställning så att jag behöfver låna.

N:r 169. Har i tjugu år haft damfrisering och manicure i en större landsortstad men genom öfversträngning och en längre tids sjukdom, blifvit hvad man kallar brunten, har dessutom öfverkänsliga nerver. Som nya kolleger ständigt växer upp och ingen enighet i yrket finnes, och svårighet för passande lokal uppstått, nödgas jag byta arbete för mitt lefvebröd. Hvad kan passa åt en person med halftva kroppskrafter utan kapital.

N:r 170. Jag är utexaminerad handarbetslärarinna, men har ännu inte lyckats erh. någon plats, då det ju är många sökande och få platser. Kan nu någon af Iduns läsarinor gifva mig ett råd, hur jag bör göra för att få någon verksamhet utan att bli lärarinna vid någon skola. Kunde man inte försöka få någon plats i en tapisseriaffär att rita mönster eller montera arbeten. Vore tacksam för svar hvart man borde vända sig för erhållande af dylika plats. Är mycket intresserad af mitt arbete och därför angelägen om verksamhet. Maj Lis.

N:r 171. Med tyska krigsministeriets tillåtelse har jag i Berlin studeret sjukvård något öfver ett år, särskildt »Krigsvervundetenplleges», och nu i vår aflagt den tyska statsexamen.

Nu är jag i denna månad hemkommen till Sverige och ville, sedan jag hvilat ett par månader använda mina kunskaper här hemma, men vet ännu ej hur och hvar jag kan finna någon samsättning. För ett godt råd vore jag särdeles tacksam i eder årade tidning under sign. Schwestern.

N:r 172. Jag är 21 år och har med goda betyg genomgått 8-kl. läroverk. Har innehaft guvernantplats och bi-

Första häftet nu utkommet av

SVENSK TEATER

OGH SVENSKA SKÅDESPELARE FRÅN GUSTAF III TILL VÅRA DAGAR

AV GEORG NORDENSVAN

Utkommer i cirka 10 häften à 2 kronor.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

© PÄRMAR ©

till IDUN kunna erhållas hos hrr bokhandlare eller direkt från IDUNS EXPEDITION, mot likvid i postanvisning, till följande priser:
Röd pärm, med guldtryck, till »Idun» . . . Kr 1: 50 + porto 30 öre
Röd eller grön pärm till »Iduns Romanbibl.» „ 0: 50 + „ 10 „
Röd eller grön pärm till »Iduns Hjälprede» „ 0: 50 + „ 10 „
Samtliga tre pärmar „ 2: 50 + „ 30 „

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta avskriftar när Ni svarar på annons om ledig plats.

BILDAD FLICKA i 30-års åldern med allvarlig livsuppfattning, glatt lynne, frisk, musikalisk och barnkär samt kompetent att oklanderligt sköta ett hem (ej matlagning) önskas till mindre hushåll på landet. Svar märkt »Musikalisk husmor» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

I **TVA PERSONERS** landtbr. hem, där en tredje väntas, erh. enkel bättre flicka plats att deltaga i alla förek. sysslor. Jungfru saknas. Svar med lönepr. och helst foto. under adress »Juni 1917» Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA, verkligt snäll och anspårslös, samt kunnig att på egen hand sy enklare kjolar och busar, får god plats hos enkefru. Uppgift lönepr. fritt vivre. Svar till »Maj 1917» CNora p. r.

UNG FLICKA, barnkär, erhåller genast plats i mindre tjänstemannafamilj, som husmors verkliga hjälp (jungfru saknas). Svar till »Fru O.» Fellingsbro p. r.

UNG, BILDAD FLICKA, som vill vara frun behjälplig att sköta ett hushåll på landet, i Östergötland (ej landtbruk), utan jungfru, får 25 å 30 kr. i månatlig lön, eget rum, fru resa och bemötande som familjemedlem. Barnfröken finnes. Sv. med rek. o. foto till »Maj 1917», Iduns exp.

2 snille och flinke piker faar lette pladser straks som enepiker i mindre familjer. Biljet gjerne med fotografi og lonsforlangende sendes Konsul J. Nærum, Stavanger, Norge P. B. 28.

ENKEL, bättre flicka som är djurvän och ej rädd för arbete, får plats på landet hos medelålders självförsörjande kvinna att tillsammans med henne utan jungfru sköta hushållet samt poststation. Gärna någon ensamstående som i så fall kan få ett godt hem. Svar med lönepretentioner till »1917» Nor p. r.

BILDAD BÄTTRÉ FLICKA, frisk, stark och barnkär egande vana att sköta barn får god plats i familj i Gävle med 3 barn, nu genast. Sykkunighet fordras, ävenså någon vana vid lättare hushållsgöromål. Svar med betygsskrift, foto, och lönepret. till »Familjemedlem» Gävle Dagbl. Annonsk., Gävle.

FLICKA kunnig i matlagning erhåller plats för sommaren i prästgård. Svar helst med foto till »Världinneskap» Box 18 M o h o l m.

FÖR **ENKEL** bättre flicka, frisk, barnkär och kunnig i husliga göromål, finnes plats 1 juni som ensamjungfru i bildad familj (2 barn, 3 och 5 år) i villasamhälle invid Stockholm. Alla mod. bekvämligheter. Svar med betyg, ref. och löneanspråk till »Pålitlig, god lön», Iduns exp. f. v. b.

FAMILJ I STOCKHOLM, herre och fru, 5 barn i ålder 3-15 år, med barnsköterska och köksa, söker kokkunnig hushållsfru. Sommarvistelse å eget landställe. Lön efter överenskommelse. Stora fordringar å matlagning och ordentlighet. Svar till »Familj», Iduns exp. f. v. b.

BARNFRÖKEN, Barnsk. Hushållsfr. Husmors hjälp erh. fina pl. Palmquist C:o 17 Malmskillnadsgatan

Agentur

För förstklassigt preparat sökes kommissionär. Lämpligt för personer med finare bekantskaps- eller kundkrets. Vidare meddelande mot porto. Svar till »Skönhetsvård», S. Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

Kvinnligt biträde för cigarraffär

i Norrlandsstad sökes. Ansökan skall vara åtföljd af betygsskrifter från föregående verksamhet, uppgift om ålder, fotografi (som återställs) samt referenser. Af lika kvalificerade har den företräde, som förut innehåft dylik plats. Svar till »Tobaksspecialist» Östersund p. r.

Söker Ni plats

på något af den kvinnliga verksamhetens olika områden?

Kom då ihåg

att ett bepröfvadt och af tusentals kvinnliga platssökande med bästa resultat användt förfaringssätt är att sätta in en liten annons i IDUN. En platsannons — 10 mm. stor — kostar endast 2 kr. 50 öre. Beloppet insändes i postanvisning, hvarvid texten lämpligen skrives å postanvisningsblanketten.

FORESTANDARINNA för Östergötlands Hemslöjdsmagasin önskas. Pl. tillträdes 1 augusti. Ansökan insändes före den 15 juni till folkskoleinspektör A. Fridén, Linköping.

Sjuksköterska

Vikarie till sjukhus får plats gen. Svenska Sjuksköterskebyrå, Kungsgatan 21, Göteborg.

Sjukhus-Elev.

Till följd af sjukdom finnes elevplats ledig från 1 juni till 1 okt. d. å.; vidare genom Öfversköterskan å Strängnäs Sjukstuga adress Strängnäs. Rikstelefon 60.

Platsen som

Arbetsförestånderska

å Norrköpings Arbets- o. försörjningsanstalt är till ansökan ledig. Platsen skall tillträdas den 1 juli och emottagas senast den 25 maj till Fattigvårdsstyrelsen i Norrköping, ställd ansökan åtföljd af bestyrkta betygsskrifter. Detaljerade upplysningar om platsen lämnas skriftligen eller per tel. 1030 af Syssloman Carl Edling, NORRKÖPING.

Epidemisjuksköterskeplatsen i Grythyttedistsrikt

är ledig och tillträdes senast den 1 augusti. Sköterskan skall vara bosatt i närheten af Grythyttedists station. Lön och tjänstgöringspänningar de af landstinget bestämda. Sökande sände merit- och tjänsteförteckning före den 25 maj till Epidemisjuksköterskenämnden, adr. Grythyttedists.

PLATSSÖKANDE

Utbildade barnsköterskor

spec. från Sällskapet Barnavård, anskaffas af Stockholms Stads Arbetsförmedling, Regeringsg. 107. Riks-o. Allm. tel. 4047. Kl. 9 f. m.—4 e. m. (lörd. 9-2). Obs! Särskild avdelning för barnsköterskor! Samarbeta med sällskapet Barnavård!

UNG, MYCKET BARNKÄR flicka önskar under sommaren plats i familj. Är kunnig i litet af hvarje, matlagning, sömnad m. m. Deltager gärna i trädgårdsskötsel. Vill anses som familjemedlem. Svar till »Husmors hjälpredd», Nordiska Annonsbyrå, Göteborg.

FLICKA, som genomgått slöjdläroinnekurs samt väfskola, önskar plats i familj att deltaga i förekommande göromål, helst där ungdom finnes. Svar till »Familjemedlem» Örebro p. r.

I **LANDTHUSHALL**, under skicklig husmors ledning, önskas plats för sommaren. Fritt vivre. Familjemedlem. Svar snarast till »Maj 1917» Norrbo p. r.

UNG FRU, som är i behof af bad men är i saknad af medel, önskar följa med rik dam som hjälp och sällskap till badort. Svar före den 24 maj till »Hjälps och sällskap» Älvdalen p. r.

UNG, ELEMENTARBILDAD flicka med lust och talenhet för husliga sysslor äfvensom något kunnig i matlagning och bakning önskar plats i godt hem på landet (gärna prästgård) att gå frun tillhanda. Någon lön önskas. Svar till »Junis Färgelanda» p. r.

20 ARS FLICKA från godt hem, önskar plats i fam. (10 juni), mot fritt vivre å herrgård eller prästgård. Helst södra Sverige. Svar till »N. L.» Sala p. r.

EX. SJUKGYMNAST, med god fackkunskap, frisk, stark, kunnig i handarbete och sömn. önskar plats. Svar till »Sjukgymnast» Figerholm p. r.

ELEMENTARBILDAD sjukvårdskunnig flicka önskar plats som sällskap. Tacksam för svar »Elementarbildad 18 år» Stockholm C. p. r.

UNG BÄTTRÉ FLICKA önskar under sommarmånaderna komma till en verkligt fin familj, som hjälp och sällskap samt blifva hällen som familjemedlem. Svar bedes inom 14 dagar till Eva Gutenberg, Martebo, Gotland.

LÄRARINNA önskar plats över sommaren att läsa med barn samt något deltaga i hushållsgöromål. Utmärkta betyg. Svar till »Musik» Iduns exp. f. v. b.

EX. BARNSKÖTERSKA. Bättre fl. med goda rek. genomgått sjuk- och barnavård, önskar plats på barnhem, sjukhem eller i familj att passa sjuk eller för spädbarn. Svar till »Pålitlig», Iduns exp. f. v. b.

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hemmens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser af alla slag.

En platsannons — 10 mm. stor — kostar endast 2 kr. 50 öre. För större annonser beräknas ett pris af 25 öre pr mm. därtöfver.

TILL BADORT önskar ung flicka medfölja som sällskap och hjälp. Praktisk, huslig och sykkunnig. Ref. lämnas och önskas. Svar märkt »Helst Västskusten» Iduns exp. f. v. b.

MOT FRITT VIVRE önskas plats öfver sommaren, på landet eller vid badort, af 17-årig flicka, 7-klassist, med vackra betyg, att läsa med ett par barn eller hjälpa till i hushållet (har genomgått skolköskurs). Svar till »17 år» Iduns exp. f. v. b.

PLATS ÖNSKAS af enkel flicka, kunnig i matl. bakning samt öfriga i hemmet förek. göromål. Svar till »I. S.» Iduns exp. f. v. b.

SEMINARIEBILDAD TYSKA önskar plats, helst vid skola eller pension, talar flytande engelska och franska. Svar till »Höstterminen», Iduns exp. f. v. b.

LÄRARINNA önskar under sommarferierna 15 juni—15 aug. plats i godt hem för att mot fritt vivre och fria resor vara husmodern till hjälp och sällskap.

Tacksam för svar till »Familjemedlem» Grängesberg p. r.

GYMNASIST önsk. plats i sommar i bättre, allv. sinnat hem på landet att undervisa barn i vanl. skolämnen. Fritt vivre o. någon lön önskv. Svar till »Brita, musikalisk», Göteborg 4, p. r.

FÖRLOFVAD FLICKA önskar plats till hösten i godt hem, helst på landet, under skicklig husmors ledning. Svar till »Hösten 1917» Iduns exp. f. v. b.

UNG BILDAD FLICKA önsk. und. sommaren mot fritt vivre komma i god familj på landet, där jungfru finnes, för att sköta barn eller biträda husmodern vid förefallande göromål. Sv. till »99», Sv. Telegrambyrå, Stockholm f. v. b.

UNG, PROPER FLICKA, med godt utseende önsk. plats för en äldre dam som sällskap o. hjälp å landet (eller stad) genomgått hushållsskolekurs. A lön fästes mindre afseende. Sv. emotses intill den 25 maj till »I. M.», Karlskrona p. r.

EN 19 ARS FLICKA fr. godt hem, önsk. mot fritt vivre plats i fam., helst troende, att deltaga i förek. göromål. Reflekterande behagade sända sv. till »Vera», Iduns exp.

FLICKA önskar mot fritt vivre plats i godt, vänligt hem för att lära alla inom ett ordnad hem förek. syssl. Sv. emotses tacks. t. »Anspråklös», Iduns exp.

MUSIKLÄRARINNA, elev till framtående lärare, önsk. under sommarmånaderna plats i fam. på landet för att emot fritt vivre undervisa i pianospelning. Sv. t. »Musiklärarinna», Iduns exp.

UNG FLICKA, som genomgått Fröbel Institutets B-kurs, önsk. plats som barnfröken å barn i ålder 2-6 år. Sv. till »Barnfröken 19 år», Norrköping 2, p. r.

EN 18 ARS FLICKA önskar komma i en bättre familj att mot fritt vivre läsa och deltaga i alla husliga göromål. Svar till »Familjemedlem» Wissefjerda p. r.

STUDENTSKA, musik. önskar plats under sommaren som guvernant eller sällskap. Svar till »B. V.» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

FÖR **SOMMAREN** önskar ung lärarinna plats som sällskap och hjälp i god familj, som vistas i Danmark eller Norge. Svar till »Studentiska», Kungsg. 37, Upsala.

BILDAD MUSIKALISK flicka önskar under sommarmånaderna komma till landet i god familj, för att sällskap med barnen samt undervisa dem i sång och musik. Goda rek. finnes. Någon lön samt fria resor önskvärda. Sv. till »Elsa 23», Nord. Annonsbyrå, Göteborg.

23-ÅRIG landtbrukaredotter önsk. pl. i familj att jämte husmodern, sköta hemmet. Har genomgått Slöjd- o. hushållsskola. Sv. t. »Snäll o. anspråklös familjemedlem», Jönköping poste restante.

MOT FRITT VIVRE önsk. 40-årig dam plats i sommar att deltaga uti trädgårdsarbete och husl. göromål på landegendom. Mindre afg. kan ev. erläggas. Svar till »Godt bemötande», Iduns exp.

LANDTRUKAREDOTTER som genomgått husmoderskola o. van vid arbete önskar plats att under husmors ledning sköta hushållet helst där jungfru finnes. Svar till »21 år» Ölvingsborg p. r.

20-ÅRIG BÄTTRÉ FLICKA önskar plats i bättre familj, som hjälp och sällskap. Svar till »Familjemedlem W.» Iduns exp. f. v. b.

STUDENTSKA önskar under sommarmånaderna plats som lärarinna. Tacksam för svar under adress »Studentiska, Sommaren 1917», Iduns exp. f. v. b.

EX. KV. SJUKGYMNAST önskar medf. till badort. Svar till »sex 1916» Allm. Tidn. Kont. Gust. Ad. torg

SOM HUSFORESTANDARINNA önskar 30-årig fru plats i bättre hem, där samtidsigt en 10-årig flicka kan få inackordering. Svar till »Juni 1917», Allm. Tidn. Kont. Gust. Ad. torg, Stockholm.

UNG SMASKOLLÄRARINNA önskar under sommarferierna juni-sept. pl. i familj att läsa med barn. Är villig delt. i hushållsgöromål. Kunnig i handarb. samt dalknyppning. Fina betyg o. ref. Lön önskas. Sv. till Kyrkskolan, Gagnef.

INFORMATOR. Ung fil. kand. med vackra betyg och flerårig undervisningsvana önskar under sommarmånaderna plats som informator. Reflekterande torde för ömsesidiga upplysningars erh. tillskriva »Godt resultat 1917», Nord. Annonsbyrå, Göteborg.

2:ne bättre Norrlandsskor

önska hvar för sig plats i familj eller till sommaren medfölja familj eller äldre dam till badort. Fina referenser. Svar till »Maja och Ingrid» Iduns exp. f. v. b.

Hushållselev.

Lärarinna önskar under juli och aug. plats i prästgård el. i större landtbrukarhem eller gård att lära hushåll. Är förut van via husliga sysslor och ordning. Villig betala, men önskar få anses som familjemedlem. Eller också att som hjälp och sällskap medfölja på resor eller till badort. Svar till »Lärarinna», Ystads Annonsbyrå, Ystad.

Guvernantsplats

för sommaren önskas af fil. mag. Svar till »24 år» Sydsvenska Dagbl. Österg., Malmö.

Anspråklös, bildad frisk

gladlynt medelålders dam med goda relationer och mångårig vana att sköta ensam persons hem önsk. dylik plats hos äldre dam eller herre boende i Stlm. el. dess närhet. Tacks. för sv. till »Små lönepretentioner», Iduns exp.

Husföreståndarinna.

Att sköta hemmet för ens. person, önskar bättre frunt. Svar till »Huslig», Iduns exp.

EN NITTONÅRIG flicka önskar plats som barnsköterska. Svar till Lilly Ward, Slottsgatan 8, Nyköping.

Lärarinna

önskar plats under tiden 1 juli—1 sept. i bättre hem på landet, helst vid sjö, att vara husmodern behjälplig med alla inom ett hus förek. göromål eller läsa med barn i 7-10 års-åldern. Någon lön önskas. Sv. till postfack 54, Billinge (Skåne.)

INACKORDERINGAR

2:NE KONFIRMATIONSKAMRATER önskas åt egna döttrar på en mindre herrgård i Uppland ej långt från prästgård, under Juli månad. Inackordering och undervisning 120 kr. för vardera. Svar till »Moderlig omvårdnad» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

För 19-årig dotter

som i år avslutat sina skolstudier, önskas inackordering på landet, i södra eller mellersta Sverige, i bildad, välutöftrad familj, där jämnårig ungdom finnes. Tillfälle till glädje och förströelse, men på samma gång allvar och ordning samt häst äfven möjlighet att med familjens döttrar något deltaga i husliga sysslor. Ej inackorderingsställe. Rekommendationer önskas och lämnas. Svar till »Föräldrar» und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

JAG ÖNSKAR efter många års arbete i sjukvård på landet bosätta mig i Stockholm. Undrar om någon lika ensam som jag ville hyra ut ett rum eller dela en liten lägenhet med mig. För gemensam trefnad. Sällskap. Eller om så önskas hjälp i sjukvård är jag villig därtill. Svar till »Ensam 55-åring», Iduns exp. f. v. b.

TILL KAMRATER åt egen son vid konfirmationsundervisning i sommar från den 25 juni önskas 2 välartade gossar. Naturskönt läge vid sjö. Moderat pris. Adress: Kyrkoherde Axel Jacobsson, Hagaryd. Rt. Hagaryd 1.

Babykorgen!

(Mont. skär eller blå.)

Kr. 20:—

Babylådar från Kr. 10:00—15:00, innehållande hel utstyrel, välsydt och af bästa kvalitet. Sändes mot efterkräf.

Helsingborgs Linneutstyrelseaffär, Malmö Rikst. 48 12.

Kvinnliga platssökande och lediga platser

såväl inom hemmen som öfverallt där kvinnlig arbetskraft kommer till användning kungöras fördelaktigast genom annons i Idun, landets äldsta och största kvinnotidning, som läses i alla bildade svenska hem från Ystad till Haparanda. Annonser mottagas af de flesta annonsbyråer i riket eller insändas direkt till

Iduns annonskontor, Stockholm.

Hvar skall jag tillbringa min sommaresemester?

Stockholms omgifningar:

VID MALAREN. Pensionat Fagerudd har utmärkta strandbad och skogspromenader. Begär prospekt af Konditor Lundevall, Enköping.

Dalarna:

SVARSDSJO HVILOHEM erbjuder hvila och hemtrefnad i lugn, vacker trakt af Dalarna. Närmare meddelar fröken Lydia Johnson, Svärdsjö. Riks 29.

Skåne:

LUDVIGSBORGS PENSIONAT. Härligt läge i skogrik trakt, nära Ringsjön, rekommenderas. Tel. Höör 53 B. Emilia Paulsson.

I **TOREKOW** kan inackordering erhållas. Pris 3:50 kr. pr dag. Fru FORSBERG, Kungsg. 18, Malmö.

Värmland:

DOKTORINNAN VILMA ERIKSSONS Hvilohem, beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mottagas ej.

Västskusten:

MARSTRAND. Pensionat Nygren rekommenderas.

Ålsbäck LYSE rek. Strandbad. Varma bad. Löf- och barrskog. Oppnas 1 maj.

Fiskebäckskil

Restaurant Utsikten REKOMMENDERAS.

Doktor Heüman
Kungsporspl. 2, Göteborg.
Tel. 45 46.
- Elektrisk behandling -
(för nervsjukdomar och reumatiska åkommor).

Gymnastikdirektörsexamen
afsläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar den 14 sept.
Prosp. gen. **Kapten J. Thulin, LUND.**

Göteborgs Gymnastiska Institut
Fullständigaste ettåriga kurs i Sjukgymnastik och Massage
Nästa årskurs börj. i Sept.
Begär utförligt prospekt!

Doktor A. Kjellbergs
kurs i massage och sjukgymnastik.
Begär prospekt!
Stockholm. : : Hölländaregatan 3.

Kurs i massage och Sjukgymnastik
STOCKHOLM
MASSAGE- & GYMNAS-TIK-INSTITUT
Biblioteksgatan 28
Begär prospekt!

Hennaextrakt öfverträffligt och oskadligt hårfärgningsmedel i alla nyanser. Pris Kr. 7.50 + Porto. Diskret försändelse.

Hennapulver i paket. Pris Kr. 2.50, 3.- och 4.- + porto.
Frauska Parfymmagasinet,
Hofleverantör
21 Drottninggatan, Stockholm.

EBBA BECKMANS : :
: : **HYGIENISKA SALON**
ANSIKTSMASSAGE (även syrebehandling.) Hårmassage enl. Dr. Bardins metod. Manicure, Pedicure. Frisering - Champonering.
Grefteuregatan 3.
Riks Tel. 706 53. Allm. Tel. 401 00.

VÄRDA HÅRET
om det är sjukt eller friskt, och använd
ZIWERTS' EXTRAIT VEGETAL.
Bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos **Kungl. Hofleverantör ZIWERTS EFTR., GÖTEBORG.**
Återförsäljare rabatt.

Kylsalva.
15-årig frostsakada botad! Absolut ofarlig. Lämplig för såväl ansikte som händer. Insänd rekvisition ofördröjligen till »Enstående resultat», Iduns exp. f. v. b. så sändes en sats omgående belagd med postförsäkring å kr. 3.75 plus porto.

Tinktur Alabaster.
Säkert medel för Pormaskar och Finnar, gör huden ren och klar. Pris 3 kr. pr fl + porto. Försändes diskret. Ebba Beckmans Hygieniska Salong Grefteuregatan 3, Stockholm. Allm. Telef. 401 00 Rikstel. 706 53.

Armsvett
borttages med Secco-salva. Lukten försvinner efter första behandlingen. Armlappar kunna efter kort tid undvaras. Oskadligt, tillförlitligt och angenämt medel, äfven mot annan abnorm svettning. Råd gifves och förfrågningar besvaras omg. kostnadsfritt. Pris 2 kr. Till landsorten mot postförsäkring. Diskret försändning. Fru Maria Enquists Institut för Skönhetsvård o. Plastiska Operationer, Stockholm, Biblioteksgatan 6.
R. 160 68. A. 226 62.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta Hårmedel och öfverträffas icke af något annat liknande preparat
Pris pr fl. 2.50.
Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Drog- och Coiffyrfärer.

Annonsera i Idun!

Konstläskare!
En tavla i olja, 40x60, signerad och utförd av professor G. V. Palm, är av en tillfällighet till salu, anses av konstnärer som ett synnerligen vackert prov på ifrågasvarande konstnärs alster. Svar till "Verkligt reflekterande" Iduns Exp. f. v. b.

SJUKHEM
i allo förstklassigt och alltid väl belagdt, att övertagas af därför lämplig person. Prima läkarreferenser. Åt verkligt reflekterande lämnas alla upplysningar om svar ställes till »Enstående tillfälle» Iduns Exp. f. v. b.

140,000 kr. Norrlandslotteriets
vinstvärde 1917.
Högsta vinst 5.000 kr.
Övriga vinster å 4,000, 3,000, 2,000, 1,500, 1,000 kr. etc.
Dragning den 5 juni
med 1,125 vinster till 32,435 kr. värde.
HÖGSTA VINSTER: Möblemang till 3 rum värde 3,000 kr. Elegant motorbåt. . . . värde 3,000 kr.
För övrigt motorbåt med utombordsmotor, valfria vinster fr. 500:— 100 kr. såsom möbler, guld- och silverarbeten, vävnader m. m.
Lott å kr. 2: 50, omsättningslott å kr. 2: 25 från **Lotteriets Exp., Hernösand.**

NYA KLÄDER
behöva barnen nu på våren!
Så stor har också efterfrågan varit på
BARNGARDEROBEN
ILLUSTRERADT MÅNADSBLAD FÖR
BARNKLÄDERS FÖRFÄRDIGANDE
att både mars- & aprilnumren nu äro slutsålda!
Följande äldre nummer
kunna dock ännu erhållas till ett
nedsett pris af 20 öre pr ex.:
1916: januari, februari, mars, april, juli och augusti.
1917: 1 & 2 (dubbelnummer, pris 40 öre).
OBS!
Dubbsidig mönsterbilaga gratis i hvarje häfte!
Insänd rekvisition jämte likvid i frimärken till
IDUNS EXPÉDITION :- STOCKHOLM.

Musikinstrument
Stor sortering af prima, väljusterade stråk- och blåsinstrument. Sextetter af förstklassig böhmisk tillverkning, svensk modell, till 375 och 500 kr. pr sextett. Talapparater, ljudskifvor med frälsningsarmestycken. Orglar och pianon, bästa fabrikat. Strängar och tillbehör till musikinstrument.
Tekn. art. med eget firmamärke: Dentol,
förstklassigt antiseptiskt munvatten och dito tandpasta.
Skokräm,
terpentinfri och fri från alla för lädret skadliga ämnen.
Putspulver och putskräm,
bästa rengöringsmedel för metaller.
Illustr. varukatalog sändes på begäran gratis och franko.
Frälsningsarméns Handelsdepartement,
Östermalmsgat. 24 & 26, Sthlm 5.
Telefoner: Riks. 85 81. Allm. 68 72.
Filial: S. Allég. 9, Göteborg. R. T. 73 76.

TVÄTTAR ICKE KLÄDER.
(HOS ALLA HANDLANDE.)
Sunlight Såpval Aktieföretag
Göteborg

Herrsätra Skolgård,
8-klassig flickskola, helpension, börjar sitt femte läsår den 15 Sept. 1917, å Molstabergets egendom, Mölnbo.
Endast **välartade** barn mottagas.
Prospekt på begäran.
Anna Sundin.
Riks Mölnbo 4, (2 sign.)
Adr.: Molstaberget, Mölnbo.

RIKEMANS BARN. Hvem vill hjälpa fattig änka med sex oförsörjda barn, som vill börja ett företag men saknar medel därtill? Svar till »Var barmhärtig» Iduns exp. f. v. b.

Mora landthushållsskola
vid Mora folkhögskola, härligt belägen vid Siljan. Praktisk och teor. undervisning i landthushållsämnen, matlagning och konservering, trädgårdsskötsel, slöjd. Tillgång till landtmannaskolans jordbruk. Kurs om 12 veckor fr. 14 juni. Billiga omkostnader. Angenäm och nyttigt sommarvistelse! Begär upplysningar fr. Landthushållsskolan, Mora.

Underbart
nog kan alltid rodnad, finnar och utslag, botas fort. Mitt medel är oskadligt och får köpas på hvarje apotek. Rekommenderas af hrr läkare; många intyg af kända personer. 2 kr. i spar- eller frimärken. Stortorget 7. Månsson, Stockholm.

Bad och Tvätt!
Tvättning, mangling och strykning af privatkläder utföres på ett i allo förstklassigt sätt i **Mälarbadets Bad-, Tvätt- & Strykinrättning.**
Mälarbadets priser å bad och tvätt alltid de lägsta.
Tvättinr.: Allm. 93 44 Riks 38 15
Badet: Allm. 93 43 Riks 38 14

Äkta Mandelblissam
(Massagecreme för hudens vård och förskönande) gör den sträfvaste hy underbart mjuk och ren och kan förtroendefullt användas för den ömtåligaste hud.
Användes dagligen för behandlingar vid egen praktik i skönhetsvård. Försändes diskret i askar å kr. 1:25 och 3:50.
Ansiktsmassörs Constance Svensson, Göteborg 7.

Höjden
AF TEKNISK FULLÄNDNING OCH HÅLLBARHET
Svenskt fabrikat
Husqvarna Symaskin

SJU
dagar i veckan
läses en annons i
IDUN
Idun utgifves denna vecka i A och B.